

Zákon č. 314/2001 Z. z.

Zákon o ochrane pred požiarmi

<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-314>

(v znení č. 438/2002 Z. z., 215/2004 Z. z., 347/2004 Z. z., 562/2005 Z. z., 519/2007 Z. z., 445/2008 Z. z., 199/2009 Z. z., 400/2011 Z. z., 37/2014 Z. z., 129/2015 Z. z., 129/2015 Z. z.)

Čiastka	132/2001
Platnosť od	11.08.2001
Účinnosť od	01.01.2016

Aktuálne znenie 01.01.2016

314

ZÁKON

z 2. júla 2001

o ochrane pred požiarmi

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje podmienky na ochranu života a zdravia fyzických osôb, majetku a životného prostredia¹⁾ pred požiarmi a ustanovuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí na úseku ochrany pred požiarmi a hasičských jednotiek pri vykonávaní záchranných prác pri nežiaducich udalostiach.

(2) Tento zákon ďalej upravuje

- a) povinnosti ústredných orgánov štátnej správy²⁾ a ďalších ústredných orgánov (ďalej len „ústredné orgány“), obcí, právnických osôb, fyzických osôb-podnikateľov a fyzických osôb na úseku ochrany pred požiarmi,
- b) požiadavky na odbornú prípravu a odbornú spôsobilosť na výkon činností na úseku ochrany pred požiarmi,
- c) výkon štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi,
- d) druhy hasičských jednotiek, ich zriaďovanie a povinnosti pri zdolávaní požiarov a vykonávaní záchranných prác,
- e) poskytovanie pomoci pri zdolávaní požiarov,
- f) úlohy Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky (ďalej len „Dobrovoľná požiarňa ochrana“) a iných občianskych združení na úseku ochrany pred požiarmi,
- g) sankcie za porušovanie povinností vyplývajúcich z predpisov o ochrane pred požiarmi.

§ 2

Vymedzenie niektorých pojmov

(1) Požiar je každé nežiaduce horenie, pri ktorom sú bezprostredne ohrozené životy alebo zdravie fyzických osôb alebo zvierat, majetok alebo životné prostredie, pri ktorom vznikajú škody na majetku, životnom prostredí alebo ktorého následkom je zranená alebo usmrtená fyzická osoba alebo zviera.

(2) Hasičská stanica je budova s materiálnym vybavením a technickým zabezpečením určená na výkon služby hasičskej jednotky, umiestnenie hasičskej techniky a vecných prostriedkov a na vykonávanie odbornej prípravy a výcviku.

(3) Hasičská zbrojnica je budova s materiálnym vybavením a technickým zabezpečením, ktorá je spravidla bez personálu, určená na uskladnenie hasičskej techniky a vecných prostriedkov a na vykonávanie odbornej prípravy a výcviku.

(4) Požiarne zariadenia sú požiarnotechnické zariadenia, hasiace prístroje, požiarne uzávery, zariadenia na hasenie iskier v pneumatických dopravníkoch, zariadenia na dodávku vody na hasenie požiarov, zariadenia na trvalú dodávku elektrickej energie pri požiari, požiarne výťahy, evakuačné výťahy, núdzové osvetlenie a iné zariadenia slúžiace na evakuáciu osôb a zásah.

(5) Požiarnotechnické zariadenia sú stabilné hasiace zariadenia a polostabilné hasiace zariadenia, zariadenia na odvod tepla a splodín horenia a elektrická požiarňa signalizácia vrátane hlasovej signalizácie požiaru.

(6) Na účely tohto zákona

- a) nežiaduca udalosť je stav, keď dôjde k úmrtiu alebo k poškodeniu zdravia, majetku alebo životného prostredia alebo k ich bezprostrednému ohrozeniu, alebo k bezprostrednému ohrozeniu života,
- b) zhotoviteľ požiarnotechnického zariadenia je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá toto zariadenie, zložené z

komponentov, ktoré boli uvedené na trh predpísaným spôsobom,^{2a)} naprojektuje, zabuduje do stavby podľa schválenej projektovej dokumentácie a uvedie do prevádzky predpísaným spôsobom,

c) zásah je súbor činností zameraných na likvidáciu požiaru a na vykonávanie záchranných prác pri nežiaducich udalostiach; trvá od vyhlásenia poplachu hasičskej jednotke po odchod hasičskej jednotky z miesta zásahu,

d) záchranné práce sú činnosti na odvrátenie alebo obmedzenie bezprostredného pôsobenia účinkov alebo následkov požiaru alebo nežiaducej udalosti na osoby, zvieratá a majetok alebo životné prostredie; tým nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu,^{2b)}

e) akcieschopnosť hasičskej jednotky je organizačná, technická a odborná pripravenosť hasičskej jednotky na vykonanie účinného zásahu,

f) operačné riadenie je súbor právomocí a riadiacich činností realizovaných na operačnom stredisku alebo operačnom pracovisku po prijímaní tiesňového volania a jeho ďalšom spracovaní; jeho cieľom je vyslať sily a prostriedky hasičskej jednotky na zásah a vykonať ďalšie činnosti na základe komunikácie s veliteľom zásahu,

g) operatívne riadenie je súbor právomocí a riadiacich činností realizovaných na mieste zásahu,

h) automatizovaný systém podpory riadenia a spracúvania informácií je súhrn technických podmienok a organizačných opatrení nevyhnutných na zabezpečovanie činnosti hasičských jednotiek prostredníctvom informačno-komunikačných technológií a programového vybavenia,

i) objekt je stavba alebo súbor stavieb, zariadení a priestorov, ktoré sa užívajú na účel, na ktorý boli určené,

j) vojenský objekt je objekt vo vojenskom obvode, v priestoroch a zariadeniach ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „ozbrojené sily“), v priestoroch a zariadeniach Ministerstva obrany Slovenskej republiky a v priestoroch právnických osôb patriacich do pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

§ 3

Povinnosti ústredných orgánov

(1) Ústredné orgány vykonávajú kontrolu na úseku ochrany pred požiarom u právnických osôb, ktoré riadia. V rozsahu svojej pôsobnosti spolupracujú s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) pri spracúvaní koncepcie rozvoja ochrany pred požiarom.

(2) Ústredné orgány súčasne plnia povinnosti uložené týmto zákonom právnickým osobám vo vzťahu k majetku, ktorý majú vo vlastníctve, v správe alebo v užívaní.

(3) Ústredné orgány, do ktorých pôsobnosti patrí riadenie výkonu štátnej správy na úseku školstva,³⁾ zabezpečujú, aby obsah výchovy a vzdelávania na všetkých druhoch a typoch škôl zahŕňal v primeranom rozsahu oblasť ochrany pred požiarom.

DRUHÁ ČASŤ

POVINNOSTI PRÁVNICKÝCH OSÔB, FYZICKÝCH OSÔB-PODNIKATEĽOV, FYZICKÝCH OSÔB A OBCÍ

Povinnosti právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov

§ 4

Právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ na účely predchádzania vzniku požiarov je povinná, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) zabezpečiť v objektoch a v priestoroch vykonávanie preventívnych protipožiarňových prehliadok a odstraňovať zistené nedostatky; obsah a lehoty preventívnych protipožiarňových prehliadok ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,

b) zabezpečiť plnenie opatrení na ochranu pred požiarom na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, ako aj opatrenia na zabezpečenie ochrany pred požiarom pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb; opatrenia, miesta a činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, čas so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a podujatia, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb, ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,

c) určovať miesta so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a označovať ich príslušnými príkazmi, zákazmi a pokynmi podľa všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý vydá ministerstvo,

d) zabezpečovať plnenie opatrení na ochranu pred požiarom v mimopracovnom čase ustanovených vo všeobecne záväznom právnom predpise, ktorý vydá ministerstvo,

e) zabezpečovať školenie a overovanie vedomostí o ochrane pred požiarom zamestnancov a osôb, ktoré sa s vedomím právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa zdržujú v jej objektoch a priestoroch; obsah, rozsah, lehoty školenia o ochrane pred požiarom, vymedzenie okruhu osôb podliehajúcich školeniu a overovaniu a spôsob overovania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,

f) vypracúvať, viesť a udržiavať dokumentáciu ochrany pred požiarom v súlade so skutočným stavom a potrebou riešenia protipožiarnej bezpečnosti objektov a priestorov; druhy dokumentácie, jej obsah, účel, spôsob a potrebu jej vypracovania a uloženia a lehoty jej kontroly ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,

g) umožniť orgánu vykonávajúcemu štátny požiarny dozor a obci vstup do objektov a priestorov na účely vykonania kontroly plnenia povinností na úseku ochrany pred požiarom, poskytovať mu požadované doklady, dokumentáciu ochrany pred požiarom a súvisiace podklady a informácie,

h) splniť opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov uložené orgánom vykonávajúcim štátny požiarny dozor alebo obcou v nimi určených lehotách,

i) prevádzkovať technické zariadenia a technologické zariadenia z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti podľa podmienok ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo a podľa pokynov výrobcu,^{3a)}

- j) určovať a mať k dispozícii požiarotechnické charakteristiky výrobkov a látok a zásady ich bezpečného používania a skladovania, ak je ich výrobcom,
- k) zabezpečiť, aby sa pri vypracúvaní projektovej dokumentácie stavieb, pri uskutočňovaní stavieb a pri ich užívaní, ako aj pri zmene užívania stavieb riešili a dodržiavali požiadavky protipožiarnej bezpečnosti stavieb; požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť stavieb pri projektovaní stavieb, uskutočňovaní stavieb, užívaní stavieb a zmene v užívaní stavieb ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- l) zabezpečiť, aby pri zmene užívania stavby nedošlo k zníženiu protipožiarnej bezpečnosti stavby alebo jej časti,⁴⁾ bezpečnosti osôb alebo k sťaženiu zásahu hasičských jednotiek,
- m) zabezpečovať pravidelné čistenie a kontrolu komínov; zabezpečiť odborné preskúšanie komínov osobami s odbornou spôsobilosťou⁵⁾ pred pripojením palivového spotrebiča na komín, zámenou lokálneho palivového spotrebiča na ústredný zdroj tepla alebo etážový zdroj tepla, zmenou druhu paliva a po stavebných úpravách na telese komína; podrobnosti o čistení komínov a vykonávaní ich kontrol, o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol, ako aj o vykonávaní odborného preskúšania komína a vzor potvrdenia o vykonaní čistenia komína a potvrdenia o vykonaní odborného preskúšania komína ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- n) dodržiavať technické podmienky a požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov a zariadení ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komínov a dymovodov a zabezpečiť označenie komínu štítkom; technické podmienky a požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov a zariadení ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komínov a dymovodov a vzor štítku o vyhotovení komína ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- o) dodržiavať pri manipulácii s horľavými látkami a horenie podporujúcimi látkami, s technickými prostriedkami obsahujúcimi horľavé látky alebo horenie podporujúce látky, ako aj pri ich ukladaní a skladovaní požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť ustanovené vo všeobecne záväznom právnom predpise, ktorý vydá ministerstvo,
- p) zabezpečiť plnenie ustanovených povinností a určených úloh na úseku ochrany pred požiarmi osobami, ktoré majú požadovanú odbornú spôsobilosť alebo osobitné oprávnenie.

§ 5

Právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ na účely zabezpečenia podmienok na účinné zdolávanie požiarov je povinná, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) obstarávať a inštalovať v objektoch, zariadeniach a priestoroch so zreteľom na nebezpečenstvo vzniku požiaru vhodné druhy požiarnych zariadení, hasiace látky, hasičskú techniku, vecné prostriedky ochrany pred požiarmi, prevádzkovať ich v akcieschopnom stave, zabezpečovať vykonávanie ich kontroly a údržby osobou s odbornou spôsobilosťou, ak tak ustanovuje tento zákon, viesť a uchovávať dokumentáciu o ich prevádzkovaní; vlastnosti, podmienky projektovania, inštalácie, označovania a prevádzkovania požiarnych zariadení a vlastnosti a podmienky prevádzkovania hasičskej techniky, vecných prostriedkov ochrany pred požiarmi vrátane podmienok zabezpečenia ich akcieschopnosti a podmienok, za ktorých je možné dočasne neprevádzkovať uvedené zariadenia, obsah kontroly vrátane lehôt, rozsah údržby, spôsob vedenia dokumentácie o ich prevádzkovaní, vzory dokladov o údržbe a kontrole týchto zariadení ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- b) označovať a udržiavať trvale voľné únikové cesty, únikové východy a zásahové cesty, nástupné plochy a prístup k nim, ako aj prístup k uzáverom rozvodných zariadení elektrickej energie, plynu, vody a k požiarным zariadeniam,
- c) strpieť umiestnenie signalizačného zariadenia alebo poplachového zariadenia slúžiaceho na účely ochrany pred požiarmi za primeranú náhradu; ustanovenia osobitných predpisov o náhrade škody týmto nie sú dotknuté,
- d) udržiavať zdroje vody na hasenie požiarov v takom stave, aby bola zabezpečená možnosť jej čerpania,
- e) vykonať najmenej raz za 12 mesiacov cvičný požiarny poplach v objektoch právnickej osoby a fyzickej osobe-podnikateľa, v ktorých nie sú jednoduché podmienky na evakuáciu osôb; zásady posudzovania objektov z hľadiska podmienok evakuácie osôb ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- f) zriadiť a vybaviť potrebný počet ohlasovní požiarov; podmienky zriaďovania a vybavenia a počet ohlasovní požiarov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- g) spracovať na základe rozhodnutia krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru (ďalej len „krajské riaditeľstvo“) analýzu nebezpečenstva vzniku požiaru vo svojich objektoch a priestoroch a na jej základe zriadiť hasičskú jednotku, ak tak rozhodlo krajské riaditeľstvo,
- h) zriaďovať protipožiarne hliadky a zabezpečiť plnenie ich úloh a odbornú prípravu; druhy protipožiarnych hliadok, ich úlohy a obsah a rozsah odbornej prípravy a lehoty jej vykonávania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- i) oznámiť bez zbytočného odkladu príslušnému okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) každý požiar, ktorý vznikol v objektoch, priestoroch alebo na veciach v jej vlastníctve, správe alebo v užívaní,
- j) poskytovať potrebné doklady, súčinnosť a pomoc pri zisťovaní príčiny vzniku požiaru.

§ 6

(1) Za plnenie povinností právnickej osoby na úseku ochrany pred požiarmi zodpovedá jej štatutárny orgán. Ak je na čele právnickej osoby kolektívny orgán, ten určí, kto zodpovedá za plnenie úloh na úseku ochrany pred požiarmi. Ak ide o fyzickú osobu-podnikateľa, zodpovedá za ochranu pred požiarmi táto osoba alebo jej zodpovedný zástupca.

(2) Vlastník (správca) nehnuteľností, ktorý prenajíma nehnuteľnosť, je povinný zabezpečiť úlohy ochrany pred požiarmi podľa ustanovení tohto zákona, ak sa v nájomnej zmluve nedohodne s nájomcom o zabezpečení týchto úloh inak.

§ 6a

Vlastník bytového domu, spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome a správca bytového domu^{5a)} sú povinní zabezpečiť pri správe bytového domu plnenie úloh ochrany pred požiarmi, ktoré sa týkajú spoločných častí bytového domu a

spoločných zariadení bytového domu, podľa § 4 písm. a) až c), g) až i) a k) až p), § 5 písm. a) až c), i) a j) a § 8 písm. f) s tým, že o splnení povinnosti podľa § 4 písm. a) vyhotoví technik požiarnej ochrany záznam; obsah záznamu o vykonaní preventívnej protipožiarnej prehliadky a druhy dokumentácie pre bytové domy ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 6b

- (1) Vlastník lesa, správca^{5b)} alebo obhospodarovateľ lesa^{5c)} na účely predchádzania vzniku požiaru lesa je povinný
- a) budovať na lesných pozemkoch na vyznačených miestach len ohniská zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa, zabezpečovať ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa mimo zabezpečených ohnisk,
 - b) spracúvať mapové podklady, do ktorých vyznačí všetky dôležité údaje z hľadiska ochrany pred požiarom, vykonávať ich aktualizáciu a na požiadanie ich poskytovať okresnému riaditeľstvu,
 - c) zabezpečovať v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru hliadkovaciu činnosť,
 - d) spracúvať osobitné protipožiarne opatrenia pre plochy lesa postihnuté živelnou pohromou.^{5d)}
- (2) Vlastník lesa, správca^{5b)} alebo obhospodarovateľ lesa^{5c)} na účinné zdolávanie požiaru lesa je povinný
- a) zabezpečovať potrebné množstvo protipožiarneho náradia,
 - b) zabezpečovať, aby každý pracovný stroj používaný pri spracovaní dreva a zvyškov po ťažbe bol vybavený aspoň jedným prenosným hasiacim prístrojom vhodného druhu s hmotnosťou náplne hasiacej látky najmenej 5 kg,
 - c) udržiavať lesnú dopravnú sieť a zdroje vody na hasenie požiarov v stave umožňujúcom príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu,
 - d) vytvárať rozčleňovacie pásy a prieseky v lese.
- (3) Podrobnosti o spracúvaní a obsahu mapových podkladov, spôsobe a organizácii hliadkovej činnosti v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, rozsahu spracovania osobitných protipožiarnych opatrení pre plochy lesa postihnuté živelnou pohromou,^{5d)} druhoch, počtoch a umiestnení protipožiarneho náradia, požiadavkách na vlastnosti prejazdových ciest, zväznic, zdrojov vody na hasenie požiarov a rozčleňovacích pásov a priesekov z hľadiska ich využiteľnosti pre zásah hasičskej jednotky ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 7

- (1) Právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ sú povinné plniť len povinnosť podľa § 4 písm. e) a povinnosti fyzickej osoby ustanovené v tomto zákone, ak
- a) nepoužívajú na svoju činnosť okrem bytu v bytovom dome alebo v rodinnom dome alebo okrem pojazdnej predajne a predajného stánku doplnkových služieb a obchodu a priestoru na predaj a na poskytovanie služieb s plochou najviac 100 m² iné objekty alebo iné priestory, ktoré majú vo vlastníctve alebo v užívaní,
 - b) zamestnávajú najviac piatich zamestnancov v objekte a
 - c) nevykonávajú činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a nemajú miesta so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru.
- (2) Ak vlastník lesa, správca^{5b)} alebo obhospodarovateľ lesa^{5c)} spĺňa podmienky podľa odseku 1, je povinný plniť na úseku ochrany pred požiarom len povinnosti podľa § 6b ods. 1 a 2 a povinnosť podľa § 4 písm. e).

§ 8

Právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ nesmú

- a) vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov,
- b) zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k vzniku požiaru,
- c) spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru,
- d) usporiadať podujatie, na ktorom sa zúčastňuje väčší počet osôb v objektoch, ktoré nie sú na tieto účely určené, bez predchádzajúceho súhlasu okresného riaditeľstva,
- e) vykonávať odbornú prípravu a činnosti, na ktorých vykonávanie nemá oprávnenie alebo osobitné oprávnenie, ktoré sa z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti na ich vykonávanie vyžaduje,
- f) používať požiarne zariadenia, hasiace látky, hasičskú techniku a vecné prostriedky na ochranu pred požiarom, na ktoré nebol vydaný certifikát, nebolo vydané vyhlásenie o parametroch a vyhlásenie o zhode, ak sa podľa osobitných predpisov^{2a)} vyžadujú,
- g) zrušiť hasičskú jednotku alebo znížiť jej početný stav alebo materiálno-technické vybavenie bez predchádzajúceho písomného rozhodnutia krajského riaditeľstva.

Technik požiarnej ochrany, špecialista požiarnej ochrany a preventívár požiarnej ochrany obce

§ 9

- (1) Technikom požiarnej ochrany, špecialistom požiarnej ochrany alebo preventívárom požiarnej ochrany obce môže byť len fyzická osoba s odbornou spôsobilosťou.
- (2) Ústredný orgán, právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ zabezpečuje prostredníctvom technika požiarnej ochrany plnenie týchto povinností:
- a) vykonávanie preventívnych protipožiarnych prehliadok,
 - b) určovanie miest so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a počtu členov protipožiarnych hliadok,
 - c) vykonávanie školenia o ochrane pred požiarom a odbornej prípravy protipožiarnych hliadok,

- d) vypracúvanie, vedenie a udržiavanie dokumentácie ochrany pred požiarmi v súlade so skutočným stavom,
 - e) určovanie požiadaviek na protipožiarnu bezpečnosť pri užívaní stavby a pri zmene v užívaní stavby,
 - f) organizovanie a vyhodnocovanie cvičných požiarnych poplachov.
- (3) Právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ zabezpečuje prostredníctvom špecialistu požiarnej ochrany plnenie týchto povinností:
- a) vypracúvanie riešenia protipožiarnej bezpečnosti v projektovej dokumentácii stavieb,
 - b) vykonávanie činností pri posudzovaní zhody výrobkov alebo pri ich certifikácii,
 - c) riešenie požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti pri vývoji nových výrobkov a pri ich používaní,
 - d) riešenie protipožiarnej bezpečnosti pri umiestňovaní technologických zariadení a riešenie protipožiarnej bezpečnosti výrobkov, ktoré nie sú určenými výrobkami ustanovenými na posudzovanie zhody podľa osobitných predpisov,⁶⁾ a posudzovanie materiálov a podmienok na ich bezpečné používanie z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti,
 - e) spracúvanie analýzy nebezpečenstva vzniku požiaru v objektoch právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa.
- (4) Fyzická osoba zabezpečuje prostredníctvom špecialistu požiarnej ochrany vypracovanie riešenia protipožiarnej bezpečnosti stavby v projektovej dokumentácii stavieb.
- (5) Ústredný orgán, právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ môže zabezpečovať plnenie povinností podľa odseku 2 aj špecialistom požiarnej ochrany.
- (6) Obec zabezpečuje prostredníctvom preventívára požiarnej ochrany obce podľa § 15 ods. 2 plnenie týchto povinností:
- a) organizovanie a vyhodnocovanie preventívnych protipožiarnych kontrol v obci,
 - b) školenie kontrolných skupín obce,
 - c) vypracovanie dokumentácie ochrany pred požiarmi obce okrem dokumentácie hasičskej jednotky,
 - d) vykonávanie preventívno-výchovnej činnosti v obci.
- (7) Obec môže zabezpečovať plnenie povinností podľa odseku 5 aj technikom požiarnej ochrany alebo špecialistom požiarnej ochrany.

§ 11

Odborná spôsobilosť na úseku ochrany pred požiarmi

- (1) Odborná spôsobilosť na úseku ochrany pred požiarmi (ďalej len „odborná spôsobilosť“) je vzdelanie a súhrn teoretických vedomostí, praktických skúseností a znalostí všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sú potrebné na vykonávanie činností preventívára požiarnej ochrany, technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany.
- (2) Odbornú spôsobilosť špecialistu požiarnej ochrany môže získať fyzická osoba, ktorá má najmenej vyššie odborné vzdelanie v študijnom odbore požiarňa ochrana alebo vysokoškolské vzdelanie I. stupňa technického smeru.
- (3) Odbornú spôsobilosť preventívára požiarnej ochrany obce alebo technika požiarnej ochrany môže získať fyzická osoba s úplným stredným vzdelaním.
- (4) Overeniu odbornej spôsobilosti sa môže podrobiť fyzická osoba, ktorá absolvovala odbornú prípravu vo vymedzenom rozsahu, a to najneskôr do šiestich mesiacov od skončenia odbornej prípravy, ak odseky 8 až 10 a 14 neustanovujú inak.
- (5) Odbornú spôsobilosť overuje a osvedčenie o odbornej spôsobilosti vydáva preventívárovi požiarnej ochrany obce okresné riaditeľstvo, technikovi požiarnej ochrany krajské riaditeľstvo a špecialistovi požiarnej ochrany ministerstvo.
- (6) Platnosť osvedčenia o odbornej spôsobilosti technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany je päť rokov od úspešného overenia odbornej spôsobilosti, ak odseky 7 a 10, § 11a ods. 9 a § 11b ods. 3 a 4 neustanovujú inak. Ak technik požiarnej ochrany alebo špecialista požiarnej ochrany absolvuje odbornú prípravu a požiada o overenie odbornej spôsobilosti počas platnosti osvedčenia o odbornej spôsobilosti, považuje sa na účel overenia za osobu s odbornou spôsobilosťou, najviac však na 12 mesiacov odo dňa podania žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti.
- (7) Platnosť osvedčenia o odbornej spôsobilosti technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany po tretom získaní odbornej spôsobilosti, ktorý zároveň vykonával činnosti technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany najmenej desať po sebe nasledujúcich rokov, je bez časového obmedzenia; do obdobia desiatich po sebe nasledujúcich rokov sa započítava aj obdobie podľa odseku 6 druhej vety.
- (8) Absolvent strednej školy so študijným zameraním požiarňa ochrana, ktorej obsah a rozsah spĺňa podmienky odbornej prípravy na získanie odbornej spôsobilosti preventívára požiarnej ochrany obce alebo technika požiarnej ochrany, môže sa podrobiť overeniu odbornej spôsobilosti preventívára požiarnej ochrany obce alebo technika požiarnej ochrany bez absolvovania odbornej prípravy do šiestich mesiacov od úspešného ukončenia štúdia na strednej škole. Obsah a rozsah študijného zamerania požiarňa ochrana príslušnej strednej školy, ako aj spôsob overenia vedomostí sa musia prerokovať s ministerstvom.
- (9) Absolvent vyššieho odborného vzdelania v študijnom odbore požiarňa ochrana, ktorej obsah a rozsah spĺňa podmienky odbornej prípravy na získanie odbornej spôsobilosti preventívára požiarnej ochrany obce, technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany alebo absolvent vysokej školy so študijným zameraním požiarňa ochrana, ktorej obsah a rozsah spĺňa podmienky odbornej prípravy na získanie odbornej spôsobilosti preventívára požiarnej ochrany obce, technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany, môže sa podrobiť overeniu odbornej spôsobilosti preventívára požiarnej ochrany obce, technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany bez absolvovania odbornej prípravy do šiestich mesiacov od úspešného ukončenia štúdia. Obsah a rozsah študijného zamerania požiarňa ochrana príslušnej školy, ako aj spôsob overenia vedomostí sa musia prerokovať s ministerstvom.
- (10) Osoba s odbornou spôsobilosťou preventívára požiarnej ochrany obce a technika požiarnej ochrany je tiež osoba, ktorá bola príslušníkom Hasičského a záchranného zboru (ďalej len „príslušník“) a získala osobitnú odbornú spôsobilosť na vykonávanie

štátneho požiarneho dozoru a zároveň vykonávala činnosti spojené so štátnym požiarňým dozorom uvedené v § 25 ods. 1 písm. a) a b) alebo v § 29 najmenej desať po sebe nasledujúcich rokov bezprostredne pred skončením služobného pomeru, alebo osoba, ktorá bola príslušníkom a vykonávala vzdelávanie na činnosti podľa § 25 ods. 1 písm. a) a b) najmenej desať po sebe nasledujúcich rokov bezprostredne pred skončením služobného pomeru. Osoba s odbornou spôsobilosťou špecialistu požiarnej ochrany je tiež osoba, ktorá bola príslušníkom a získala osobitnú odbornú spôsobilosť na vykonávanie štátneho požiarneho dozoru a zároveň vykonávala činnosti spojené so štátnym požiarňým dozorom uvedené v § 25 ods. 1 písm. a) až c) alebo v § 29 najmenej desať po sebe nasledujúcich rokov bezprostredne pred skončením služobného pomeru, alebo osoba, ktorá bola príslušníkom a vykonávala vzdelávanie na činnosti podľa § 25 ods. 1 písm. a) až c) najmenej desať po sebe nasledujúcich rokov bezprostredne pred skončením služobného pomeru. Osvedčenie o odbornej spôsobilosti vydá preventívárovi požiarnej ochrany obce na žiadosť okresné riaditeľstvo, technikovi požiarnej ochrany krajské riaditeľstvo a špecialistovi požiarnej ochrany ministerstvo po skončení služobného pomeru bez overenia vedomostí. Osvedčenie o odbornej spôsobilosti sa vydáva bez časového obmedzenia platnosti.

(11) Osoba s odbornou spôsobilosťou, ktorá má vydané osvedčenie o odbornej spôsobilosti bez časového obmedzenia platnosti, je povinná absolvovať aktualizáciu odbornú prípravu do piatich rokov od posledného overenia odbornej spôsobilosti a následne najmenej raz za päť rokov od absolvovania aktualizácie odbornej prípravy. Osoba s odbornou spôsobilosťou preventívára požiarnej ochrany obce je povinná najmenej raz za päť rokov od vydania osvedčenia o odbornej spôsobilosti absolvovať aktualizáciu odbornú prípravu. Bez potvrdenia o absolvovaní aktualizácie odbornej prípravy je osvedčenie o odbornej spôsobilosti neplatné.

(12) Špecialista požiarnej ochrany pri vykonávaní činností podľa § 9 ods. 3 osvedčuje pravosť písomností, ktoré vyhotovil, odtlačkom pečiatky špecialistu požiarnej ochrany a vlastnoručným podpisom.

(13) Ministerstvo rozhodne o odobratí osvedčenia o odbornej spôsobilosti špecialistu požiarnej ochrany, krajské riaditeľstvo rozhodne o odobratí osvedčenia o odbornej spôsobilosti technika požiarnej ochrany a okresné riaditeľstvo rozhodne o odobratí osvedčenia o odbornej spôsobilosti preventívára požiarnej ochrany obce, ak osoba s odbornou spôsobilosťou

a) bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo jej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená alebo

b) závažným spôsobom alebo opakovane porušila povinnosti vyplývajúce z tohto zákona.

(14) Fyzická osoba, ktorej bolo odobraté osvedčenie o odbornej spôsobilosti podľa odseku 13 písm. b), môže sa podrobiť overeniu odbornej spôsobilosti najskôr po uplynutí jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odobratí osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

(15) Platnosť osvedčenia o odbornej spôsobilosti zaniká

a) uplynutím platnosti osvedčenia o odbornej spôsobilosti,

b) neabsolvovaním aktualizácie odbornej prípravy podľa odseku 11,

c) odobratím osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa odseku 13,

d) smrťou odborne spôsobilej osoby alebo vyhlásením odborne spôsobilej osoby za mŕtvu.

(16) Ministerstvo vydá všeobecne záväzný právny predpis, ktorý ustanoví

a) obsah a rozsah odbornej prípravy na získanie odbornej spôsobilosti a zachovanie odbornej spôsobilosti na výkon činnosti podľa § 9 ods. 2, 3 a 6,

b) náležitosti prihlášky na overenie odbornej spôsobilosti a zoznam dokladov, na základe ktorých je možné absolvovať overenie odbornej spôsobilosti,

c) postup, zloženie a vymenovanie členov skúšobnej komisie na overovanie odbornej spôsobilosti,

d) rozsah a priebeh skúšky na overovanie odbornej spôsobilosti,

e) podrobnosti o osvedčovaní písomností,

f) vzor odtlačku pečiatky špecialistu požiarnej ochrany,

g) vzor osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

§ 11a

Uznávanie odbornej kvalifikácie

(1) Ministerstvo rozhodne o uznaní odbornej kvalifikácie na základe písomnej žiadosti, ku ktorej žiadateľ priloží

a) rozhodnutie o uznaní dokladu o vzdelaní podľa osobitného predpisu,^{6a)}

b) úradne osvedčenú kópiu dokladu o odbornej kvalifikácii vydaného v štáte pôvodu,

c) doklad o oprávnení poskytovať služby tohto druhu vydaný oprávneným orgánom v štáte pôvodu a doklad o tom, že poskytovanie služieb nie je poskytovateľovi obmedzené alebo zakázané,

d) úradne osvedčenú kópiu dokladu o doterajšej vykonávanej odbornej praxi v trvaní najmenej piatich rokov v štáte, v ktorom vykonával obdobnú činnosť, ako je činnosť preventívára požiarnej ochrany obce, technika požiarnej ochrany alebo činnosť špecialistu požiarnej ochrany podľa tohto zákona,

e) úradne osvedčenú kópiu dokladu totožnosti.

(2) Ak ministerstvo zistí, že žiadateľ spĺňa kvalifikačné predpoklady v štáte pôvodu, ale nespĺňa všetky kvalifikačné predpoklady, ktoré podmieňujú vykonávanie činností technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany v Slovenskej republike, môže uložiť kompenzačný mechanizmus.

(3) Kompenzačný mechanizmus je opatrenie, ktorého účelom je doplnenie kvalifikačných predpokladov, chýbajúceho vzdelania alebo odbornej prípravy; vykonáva sa vo forme

a) preskúšania alebo

b) adaptačného obdobia.

(4) Formu kompenzačného mechanizmu si môže vybrať žiadateľ. Preskúšanie sa vykonáva pred komisiou zriadenou ministerstvom.

(5) Preskúšanie pozostáva z písomnej časti, ústnej časti a z praktickej časti. Obsahom preskúšania je preverenie vedomostí žiadateľa na získanie odbornej spôsobilosti na úseku ochrany pred požiarmi. Podrobnosti o overovaní odbornej spôsobilosti vrátane podmienok preskúšania a zloženie skúšobnej komisie pri uložení kompenzačného mechanizmu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(6) Adaptačným obdobím je vykonanie odbornej praxe v pracovnom pomere v Slovenskej republike pod dohľadom technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany v trvaní najmenej troch rokov.

(7) Po ukončení adaptačného obdobia technik požiarnej ochrany alebo špecialista požiarnej ochrany, pod dohľadom ktorého žiadateľ absolvoval odbornú prax, vydá žiadateľovi písomné potvrdenie o obsahu a rozsahu vykonávaných odborných činností.

(8) Ministerstvo pri uplatňovaní kompenzačného mechanizmu zohľadňuje odbornú prax žiadateľa a posudzuje, či vedomosti alebo zručnosti, ktoré získal v priebehu svojej odbornej praxe, úplne alebo čiastočne preukazujú odstránenie podstatných rozdielov v kvalifikačných predpokladoch.

(9) Ak žiadateľ preukáže splnenie kompenzačného mechanizmu, ministerstvo vydá osvedčenie o odbornej spôsobilosti bez časového obmedzenia platnosti; na túto osobu platí § 11 ods. 11 rovnako.

§ 11b

Hostujúci technik požiarnej ochrany a hostujúci špecialista požiarnej ochrany

(1) Hostujúci technik požiarnej ochrany alebo hostujúci špecialista požiarnej ochrany je fyzická osoba, ktorá má obdobnú odbornú spôsobilosť na vykonávanie činností podľa § 9 ods. 2, 3 a 6 v niektorom z členských štátov Európskej únie alebo zo štátov, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore, a Švajčiarskej konfederácie (ďalej len „členský štát“), a ktorá má vydané osvedčenie o odbornej spôsobilosti hostujúceho technika požiarnej ochrany alebo osvedčenie o odbornej spôsobilosti hostujúceho špecialistu požiarnej ochrany v Slovenskej republike.

(2) Osvedčenie o odbornej spôsobilosti hostujúceho technika požiarnej ochrany a osvedčenie o odbornej spôsobilosti hostujúceho špecialistu požiarnej ochrany vydáva na základe žiadosti ministerstvo. Ministerstvo vedie evidenciu hostujúcich technikov požiarnej ochrany a hostujúcich špecialistov požiarnej ochrany. Na hostujúceho technika požiarnej ochrany a hostujúceho špecialistu požiarnej ochrany, ktorí poskytujú služby na území Slovenskej republiky, platí počas zapísania v evidencii § 9 rovnako.

(3) Platnosť osvedčenia o odbornej spôsobilosti hostujúceho technika požiarnej ochrany je šesť mesiacov odo dňa jeho vydania.

(4) Osvedčenie o odbornej spôsobilosti hostujúceho špecialistu požiarnej ochrany sa vydáva na 12 mesiacov. Platnosť osvedčenia o odbornej spôsobilosti hostujúceho špecialistu požiarnej ochrany možno predĺžiť najviac o 12 mesiacov s tým, že žiadosť o predĺženie platnosti sa musí podať počas platnosti osvedčenia.

(5) Hostujúci špecialista požiarnej ochrany používa na osvedčovanie pravosti písomností, ktoré vyhotovil počas poskytovania služieb, odtlačok okružlej pečiatky špecialistu požiarnej ochrany s priemerom 35 mm. V texte pečiatky sa uvedie titul, meno a priezvisko, evidenčné číslo osvedčenia, platnosť osvedčenia a slová „hostujúci špecialista požiarnej ochrany“.

(6) Ministerstvo vyradí z evidencie hostujúceho technika požiarnej ochrany alebo hostujúceho špecialistu požiarnej ochrany po zániku platnosti jeho osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

§ 11c

Osobitné oprávnenia

(1) Opravovať a plniť hasiace prístroje a vykonávať ich kontrolu môže len fyzická osoba, ktorá absolvovala odbornú prípravu v rozsahu a obsahu ustanovenom výrobcom, podrobila sa overeniu vedomostí a má vydané osobitné oprávnenie o odbornej spôsobilosti. Overenie odbornej spôsobilosti na opravu, plnenie a kontrolu hasiacich prístrojov vykonáva a osobitné oprávnenie na obdobie piatich rokov vydáva výrobca a jeho splnomocnený zástupca, ak majú sídlo v niektorom členskom štáte. Výrobca, ktorý nemá sídlo na území členského štátu, určí na území Slovenskej republiky na vykonávanie uvedených činností svojho splnomocneného zástupcu.

(2) Výrobca a splnomocnený zástupca podľa odseku 1 sú povinní zverejňovať vo svojich informačných materiáloch alebo na svojom webovom sídle zoznam fyzických osôb, ktoré majú vydané osobitné oprávnenie; zoznam obsahuje meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá má vydané osobitné oprávnenie, adresu trvalého bydliska, evidenčné číslo osobitného oprávnenia a druh činnosti, na ktorú je osobitné oprávnenie vydané.

(3) Kontrolovať prenosné hasiace prístroje môže tiež fyzická osoba, ktorá má vydané osobitné oprávnenie od výrobcu na kontrolovanie hasiaceho prístroja, ktorý je technicky a funkčne zhodný s kontrolovaným hasiacim prístrojom a je vyrobený podľa zhodného technického predpisu.

(4) Projektovať stabilné hasiace zariadenia a polostabilné hasiace zariadenia a zariadenia na odvod tepla a splodín horenia môže len fyzická osoba, ktorá

a) je oprávnená vykonávať činnosti podľa osobitného predpisu,^{6b)} má prax najmenej tri roky v oblasti projektovania uvedených požiarnotechnických zariadení, alebo

b) má úplné stredné vzdelanie technického smeru, prax najmenej päť rokov v oblasti projektovania uvedených požiarnotechnických zariadení a má vydané osobitné oprávnenie od zhotoviteľa požiarnotechnického zariadenia.

(5) Projektovať zariadenia elektrickej požiarnej signalizácie vrátane hlasovej signalizácie požiaru môže len fyzická osoba, ktorá má vydané osobitné oprávnenie od výrobcu ústredne elektrickej požiarnej signalizácie^{6c)} a ústredne hlasovej signalizácie požiaru a

a) je oprávnená vykonávať činnosti podľa osobitného predpisu,^{6b)} má prax najmenej tri roky v oblasti projektovania elektrickej požiarnej signalizácie vrátane hlasovej signalizácie požiaru, alebo

- b)** má úplné stredné vzdelanie technického smeru a prax najmenej päť rokov v oblasti projektovania elektrickej požiarnej signalizácie vrátane hlasovej signalizácie požiaru.
- (6)** Projektovať zariadenia na trvalú dodávku elektrickej energie pri požiari môže len fyzická osoba, ktorá spĺňa ustanovenia osobitných predpisov^{6b)} na projektovanie elektrických zariadení.
- (7)** Zabudovávať požiarnotechnické zariadenia do stavby môže len fyzická osoba, ktorá má vydané osobitné oprávnenie od výrobcu komponentov, z ktorých požiarnotechnické zariadenie pozostáva, ak si výrobca vydanie takéhoto osobitného oprávnenia vyhradil.
- (8)** Opravovať požiarnotechnické zariadenia a vykonávať ich kontrolu môže len fyzická osoba, ktorá absolvovala odbornú prípravu, podrobila sa overeniu vedomostí a má vydané osobitné oprávnenie od výrobcu požiarnotechnického zariadenia alebo zhotoviteľa požiarnotechnického zariadenia. Osobitné oprávnenie vydáva výrobca požiarnotechnického zariadenia, zhotoviteľ požiarnotechnického zariadenia a ich splnomocnený zástupca, ak majú sídlo v niektorom členskom štáte na obdobie piatich rokov. Výrobca požiarnotechnického zariadenia alebo zhotoviteľ požiarnotechnického zariadenia, ktorý nemá sídlo na území členského štátu, určí na vykonanie uvedených činností na území Slovenskej republiky svojho splnomocneného zástupcu.
- (9)** Fyzická osoba, ktorá má vydané osobitné oprávnenie na zabudovávanie požiarnotechnického zariadenia do stavby a na vykonávanie kontroly a opravy požiarnotechnického zariadenia, je povinná dodržiavať technologické postupy určené výrobcom požiarnotechnického zariadenia alebo zhotoviteľom požiarnotechnického zariadenia. Fyzická osoba, ktorá má vydané osobitné oprávnenie na vykonávanie kontroly a opravy požiarnotechnického zariadenia, je na vykonávanie kontroly alebo opravy požiarnotechnického zariadenia povinná používať len náradie určené výrobcom požiarnotechnického zariadenia alebo zhotoviteľom požiarnotechnického zariadenia.
- (10)** Ministerstvo môže určiť na vykonávanie odbornej prípravy a vydávanie osobitných oprávnení na opravu a kontrolu požiarnotechnického zariadenia právnickú osobu alebo fyzickú osobu – podnikateľa, ktorá vykonávala obdobnú činnosť počas najmenej piatich predchádzajúcich rokov, ak
- a)** výrobca požiarnotechnického zariadenia alebo zhotoviteľ požiarnotechnického zariadenia alebo ich právny nástupca prestal pôsobiť v tejto oblasti,
 - b)** výrobca požiarnotechnického zariadenia alebo zhotoviteľ požiarnotechnického zariadenia zanikol bez právneho nástupcu alebo
 - c)** výrobca požiarnotechnického zariadenia alebo zhotoviteľ požiarnotechnického zariadenia alebo ich právny nástupca si neplní povinnosti podľa tohto zákona.
- (11)** Právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ v súvislosti s preukázaním podmienok na získanie oprávnenia na vykonávanie odbornej prípravy a vydávanie osobitných oprávnení výrobcu požiarnotechnického zariadenia alebo zhotoviteľa požiarnotechnického zariadenia, ktorý zanikol alebo prestal pôsobiť v tejto oblasti, predloží ministerstvu
- a)** výpis z obchodného registra alebo živnostenský list,
 - b)** zoznam stavebných objektov s adresou umiestnenia preukazujúci realizáciu činnosti výrobcu požiarnotechnického zariadenia alebo zhotoviteľa požiarnotechnického zariadenia za posledných päť po sebe nasledujúcich rokov,
 - c)** dokumentáciu, na základe ktorej výrobca požiarnotechnického zariadenia alebo zhotoviteľ požiarnotechnického zariadenia vykonával v priebehu posledných piatich rokov odbornú prípravu pre vydanie osobitných oprávnení,
 - d)** zoznam fyzických osôb, ktoré majú vydané osobitné oprávnenie s uvedením ich mena a priezviska, dátumu a miesta narodenia a adresy trvalého bydliska.
- (12)** Ministerstvo po splnení podmienok uvedených v odsekoch 10 a 11 určí právnickú osobu alebo fyzickú osobu – podnikateľa ako oprávnenú na vydávanie osobitných oprávnení.
- (13)** Vzor osobitného oprávnenia ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 11d

Povinnosti zhotoviteľa požiarnotechnického zariadenia a registrácia požiarnotechnického zariadenia

- (1)** Zhotoviteľ požiarnotechnického zariadenia je povinný zaregistrovať požiarnotechnické zariadenie pred jeho prvým zabudovaním do stavby.
- (2)** Žiadosť o registráciu požiarnotechnického zariadenia obsahuje názov a sídlo zhotoviteľa požiarnotechnického zariadenia, identifikačné číslo organizácie (ďalej len „identifikačné číslo“), druh a typ požiarnotechnického zariadenia a jeho označenie s uvedením technického predpisu na jeho projektovanie. K žiadosti zhotoviteľ požiarnotechnického zariadenia priloží
- a)** zoznam komponentov, z ktorých bude registrované požiarnotechnické zariadenie pozostávať, vrátane uvedenia ich výrobcu a uvedenia technického predpisu na jeho projektovanie,
 - b)** doklady preukazujúce splnenie parametrov podstatných vlastností podľa osobitných predpisov^{2a)} alebo doklady o overení zhody vlastností komponentov registrovaného požiarnotechnického zariadenia s technickými normami alebo s technickými špecifikáciami,
 - c)** prevádzkový predpis registrovaného požiarnotechnického zariadenia, ktorého obsahom bude ustanovenie
 - 1.** podmienok na prevádzkovanie a obsluhu požiarnotechnického zariadenia,
 - 2.** podmienok a spôsobu vykonávania kontroly a opravy požiarnotechnického zariadenia,
 - d)** obsah a rozsah odbornej prípravy a spôsob overovania vedomostí fyzickej osoby na získanie osobitného oprávnenia na vykonávanie opravy a kontroly registrovaného požiarnotechnického zariadenia,
 - e)** okruh povinností fyzickej osoby, ktorá má vydané osobitné oprávnenie, pri vykonávaní činností spojených so zabudovávaním, opravou a kontrolou registrovaného požiarnotechnického zariadenia,
 - f)** zoznam náradia potrebného na zabudovávanie, opravu a kontrolu registrovaného požiarnotechnického zariadenia,
 - g)** zoznam fyzických osôb, ktoré majú vydané osobitné oprávnenie na vykonávanie opravy a kontroly registrovaného

požiarnotechnického zariadenia, s uvedením ich mena a priezviska, dátumu a miesta narodenia a adresy trvalého bydliska.

(3) Zhotoviteľ je povinný počas prevádzkovania požiarnotechnického zariadenia zabezpečiť

a) nepretržitý servis na vykonanie opravy požiarnotechnického zariadenia a jeho uvedenie do akcieschopného stavu,

b) dostupné a dostatočné množstvo jednotlivých komponentov, z ktorých požiarnotechnické zariadenie pozostáva, od výrobcov týchto komponentov, ktorí sú uvedení pri registrácii požiarnotechnického zariadenia.

(4) Zhotoviteľ požiarnotechnického zariadenia a výrobca požiarnotechnického zariadenia sú povinní zverejňovať vo svojich informačných materiáloch alebo na svojom webovom sídle zoznam fyzických osôb, ktoré majú vydané osobitné oprávnenie; zoznam obsahuje meno a priezvisko fyzickej osoby, adresu trvalého bydliska, evidenčné číslo osobitného oprávnenia a druh činnosti, na ktorú je osobitné oprávnenie vydané.

(5) Ministerstvo zaregistruje požiarnotechnické zariadenie do 30 dní od doručenia úplnej žiadosti podľa odseku 2 a vydá zhotoviteľovi požiarnotechnického zariadenia potvrdenie o registrácii tohto zariadenia. V potvrdení o registrácii ministerstvo uvedie

a) názov, sídlo a identifikačné číslo zhotoviteľa požiarnotechnického zariadenia,

b) druh a typ požiarnotechnického zariadenia a uvedenie technického predpisu na jeho projektovanie,

c) ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, na základe ktorého sa požiarnotechnické zariadenie registruje,

d) označenie požiarnotechnického zariadenia,

e) evidenčné číslo registrácie požiarnotechnického zariadenia,

f) dátum registrácie,

g) odtlačok pečiatky a podpis oprávnenej osoby.

(6) Ministerstvo vedie evidenciu registrovaných požiarnotechnických zariadení a ich zhotoviteľov a zverejňuje ich zoznam na svojom webovom sídle. Evidencia obsahuje tieto údaje:

a) názov, sídlo a identifikačné číslo zhotoviteľa požiarnotechnického zariadenia,

b) druh a typ požiarnotechnického zariadenia,

c) technický predpis na projektovanie požiarnotechnického zariadenia,

d) identifikačné označenie požiarnotechnického zariadenia,

e) evidenčné číslo registrácie požiarnotechnického zariadenia,

f) dátum registrácie.

(7) Podrobnosti o druhoch a typoch požiarnotechnických zariadení ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 12

(1) Odbornú prípravu preventívárov požiarnej ochrany obce, technikov požiarnej ochrany, špecialistov požiarnej ochrany, zamestnancov hasičskej jednotky alebo členov hasičskej jednotky (§ 30) vykonáva právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá má na jej vykonávanie oprávnenie vydané ministerstvom.

(2) Podmienky na udelenie oprávnenia podľa odseku 1 sú:

a) zabezpečenie odborného garanta s odbornou spôsobilosťou na úseku ochrany pred požiarmi a odbornou praxou v danej oblasti najmenej päť rokov,

b) zabezpečenie lektorov s odbornou spôsobilosťou na úseku ochrany pred požiarmi, alebo pedagogickým vzdelaním pre jednotlivé oblasti odbornej prípravy a odbornou praxou v danej oblasti najmenej tri roky,

c) spracovanie projektu odbornej prípravy,

d) vypracovanie učebných textov,

e) zabezpečenie materiálno-technického vybavenia procesu vzdelávania podľa druhu odbornej prípravy,

f) spracovanie vzorového riešenia protipožiarnej bezpečnosti pre jednotlivé druhy stavieb s popisom postupu jeho riešenia na vykonávanie odbornej prípravy špecialistov požiarnej ochrany.

(3) Odborný garant je spracovateľom vzorového projektu odbornej prípravy. Odborný garant musí byť k žiadateľovi o vydanie oprávnenia na vykonávanie odbornej prípravy v pracovnom pomere alebo musí byť jeho konateľom alebo spoločníkom.

(4) V žiadosti o vydanie oprávnenia na odbornú prípravu právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ uvedie

a) názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa,

b) meno, priezvisko a titul štatutárneho orgánu,

c) meno, priezvisko a titul odborného garanta,

d) meno, priezvisko a titul lektora,

e) označenie odbornej prípravy, na ktorú žiada vydať oprávnenie.

(5) K žiadosti podľa odseku 4 právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ priloží

a) osvedčenie o odbornej spôsobilosti odborného garanta a doklad o lektorskej spôsobilosti lektora,

b) doklad o splnení podmienky dĺžky odbornej praxe odborného garanta a lektora v činnosti, na ktorú žiada vydať oprávnenie na odbornú prípravu, vydaný právnickou osobou alebo fyzickou osobou – podnikateľom ako zamestnávateľom alebo ako odberateľom ich služieb pri dodávateľskom spôsobe výkonu ich činnosti,

- c) projekt odbornej prípravy vypracovaný osobitne na každú požadovanú odbornú prípravu,
- d) vyhlásenie o materiálno-technickom zabezpečení odbornej prípravy, ktoré obsahuje zoznam materiálno-technického vybavenia, miesto realizácie odbornej prípravy a kópiu listu vlastníctva nehnuteľnosti, kde sa bude odborná príprava vykonávať, alebo zmluvu o prenájme nehnuteľnosti, ak nie je žiadateľ jej vlastníkom.
- (6) Ministerstvo vydá žiadateľovi po splnení podmienok oprávnenie na vykonávanie odbornej prípravy do 60 dní od podania žiadosti. Oprávnenie na vykonávanie odbornej prípravy sa vydáva na obdobie piatich rokov a obsahuje
- a) názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa,
- b) druh odbornej prípravy, na ktorú sa oprávnenie vydáva,
- c) ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, na základe ktorého sa oprávnenie na vykonávanie odbornej prípravy vydáva,
- d) evidenčné číslo oprávnenia,
- e) dátum vydania oprávnenia na vykonávanie odbornej prípravy a dátum jeho platnosti,
- f) odtlačok pečiatky a podpis oprávnenej osoby.
- (7) Právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá má vydané oprávnenie na vykonávanie odbornej prípravy, je povinná
- a) vykonávať odbornú prípravu v súlade so schváleným vzorovým projektom odbornej prípravy a všeobecne záväznými právnymi predpismi, na základe ktorých bolo oprávnenie vydané,
- b) založiť a viesť dokumentáciu o vykonávaní odbornej prípravy a uchovávať ju po jej skončení najmenej päť rokov,
- c) vykonávať odbornú prípravu len lektormi s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 2 písm. b),
- d) oznámiť ministerstvu dátum a miesto vykonávania odbornej prípravy 14 dní pred jej začatím,
- e) vydať absolventovi odbornej prípravy potvrdenie o absolvovaní odbornej prípravy,
- f) viesť evidenciu absolventov odbornej prípravy, ktorá obsahuje evidenčné číslo potvrdenia, meno a priezvisko a dátum narodenia fyzickej osoby, ktorá má vydané potvrdenie o absolvovaní odbornej prípravy, dátum začatia a ukončenia odbornej prípravy a dátum vydania potvrdenia o vykonaní odbornej prípravy,
- g) zaslať ministerstvu zoznam osôb podľa písmena f) do 14 dní od ukončenia odbornej prípravy.
- (8) Ministerstvo odoberie právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi oprávnenie na vykonávanie odbornej prípravy, ak závažným spôsobom alebo opakovane porušuje povinnosti podľa tohto zákona.
- (9) Právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorej bolo odobraté oprávnenie na vykonávanie odbornej prípravy podľa odseku 8, môže opätovne požiadať o vydanie oprávnenia na vykonávanie odbornej prípravy v rozsahu tej istej činnosti najskôr po uplynutí jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odobratí oprávnenia na vykonávanie odbornej prípravy.
- (10) Platnosť oprávnenia na vykonávanie odbornej prípravy zaniká
- a) výmazom právnickej osoby z obchodného registra,
- b) zánikom živnostenského oprávnenia fyzickej osoby – podnikateľa,
- c) nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odobratí oprávnenia na vykonávanie odbornej prípravy podľa odseku 8.
- (11) Právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá má vydané oprávnenie na vykonávanie odbornej prípravy, je povinná ministerstvu písomne oznámiť a dokladmi preukázať zmenu údajov uvedených v odseku 4 písm. a) až d) do 15 dní od vzniku tejto zmeny.
- (12) Ministerstvo vedie evidenciu vydaných oprávnení a odobratých oprávnení na vykonávanie odbornej prípravy a zverejňuje ich zoznam na svojom webovom sídle. Evidencia obsahuje
- a) názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa,
- b) meno, priezvisko a titul štatutárneho orgánu,
- c) meno, priezvisko a titul odborného garanta,
- d) meno, priezvisko a titul lektora,
- e) označenie odbornej prípravy a platnosť oprávnenia.
- (13) Podrobnosti o obsahu projektu odbornej prípravy, učebných textov vrátane vzoru potvrdenia o absolvovaní odbornej prípravy, rozsahu a obsahu odbornej prípravy a o rozsahu materiálno-technického vybavenia pre jednotlivé odborné prípravy ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 13

Protipožiarna hliadka

- (1) Právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ zriaďujú protipožiarnu hliadku
- a) na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- b) pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- c) pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb.
- (2) Členovia protipožiarnnej hliadky dozerajú na dodržiavanie opatrení na zamedzenie vzniku požiaru a vykonávajú nevyhnutné opatrenia na evakuáciu osôb a zdoľávanie požiaru.
- (3) Podrobnosti o zriaďovaní, úlohách a o odbornej príprave protipožiarnych hliadok ustanoví všeobecne záväzný právny predpis,

ktorý vydá ministerstvo.

§ 14

Povinnosti fyzických osôb

(1) Fyzická osoba je povinná

- a) zabezpečiť, aby sa pri uskutočňovaní stavby a pri jej užívaní, ako aj pri zmene v užívaní stavby riešili a dodržiavali požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť stavby; požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť stavby pri uskutočňovaní stavby, užívaní stavby a zmene v užívaní stavby ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- b) konať tak, aby nedošlo k vzniku požiaru pri prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov, zariadení ústredného vykurovania a iných spotrebičov, pri skladovaní, ukladaní a pri používaní horľavých látok a pri manipulácii s otvoreným ohňom, a dodržiavať vyznačené zákazy a plniť príkazy a pokyny týkajúce sa ochrany pred požiarom,
- c) obstarávať a inštalovať v objektoch, zariadeniach a priestoroch so zreteľom na nebezpečenstvo vzniku požiaru požiarne zariadenia, ďalšie hasiace látky, vecné prostriedky ochrany pred požiarom, prevádzkovať ich v akcieschopnom stave, zabezpečovať vykonávanie ich kontroly a údržby osobou s odbornou spôsobilosťou, ak tak ustanovuje tento zákon, viesť a uchovávať o ich prevádzkovaní dokumentáciu; vlastnosti a podmienky prevádzkovania požiarnych zariadení a vecných prostriedkov ochrany pred požiarom vrátane podmienok akcieschopnosti, obsah kontroly vrátane lehôt, rozsah údržby, spôsob vedenia dokumentácie o ich prevádzkovaní a vzory dokladov o údržbe a kontrole týchto zariadení ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- d) umožniť kontrolným skupinám vykonávať v rodinných domoch okrem bytov a v iných stavbách okrem bytov vo vlastníctve alebo užívaní fyzických osôb preventívne protipožiarne kontroly a odstrániť zistené nedostatky,
- e) dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru; čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, činnosti, ktoré sa považujú za činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, a zásady protipožiarnej bezpečnosti v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru alebo pri činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- f) strpieť umiestnenie signalizačného alebo poplachového zariadenia slúžiaceho na účely ochrany pred požiarom za primeranú náhradu; ustanovenia osobitných predpisov o náhrade škody týmto nie sú dotknuté,
- g) oznámiť bez zbytočného odkladu príslušnému okresnému riaditeľstvu požiar, ktorý vznikol v objektoch, priestoroch alebo na veciach v jej vlastníctve alebo užívaní,
- h) zabezpečovať pravidelné čistenie a kontrolu komínov; zabezpečiť odborné preskúšanie komínov osobami s odbornou spôsobilosťou⁵⁾ pred pripojením palivového spotrebiča na komín, zámenou lokálneho palivového spotrebiča na ústredný zdroj tepla alebo etážový zdroj tepla, zmenou druhu paliva a po stavebných úpravách na telese komína; podrobnosti o čistení komínov a vykonávaní ich kontrol, o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol, ako aj o vykonávaní odborného preskúšania komína a vzor potvrdenia o vykonaní čistenia komína a potvrdenia o vykonaní odborného preskúšania komína ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- i) dodržiavať technické podmienky a požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov a zariadení ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komínov a dymovodov a zabezpečiť označenie komínu štítkom; technické podmienky a požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov a zariadení ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komínov a dymovodov a vzor štítku o vyhotovení komína ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- j) prevádzkovať technické zariadenia a technologické zariadenia z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti podľa pokynov výrobcu a podmienok prevádzkovania a kontroly ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo,
- k) dodržiavať pri manipulácii s horľavými látkami a horenie podporujúcimi látkami, s technickými prostriedkami obsahujúcimi horľavé látky alebo horenie podporujúce látky, ako aj pri ich ukladaní a skladovaní požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť ustanovené vo všeobecne záväznom právnom predpise, ktorý vydá ministerstvo,
- l) uchovávať a predkladať kontrolným skupinám obce potvrdenia o vykonaní odborného preskúšania komína a potvrdenia o vykonaní kontroly požiarotechnických zariadení a hasiacich prístrojov,
- m) umožniť orgánom štátneho požiarneho dozoru vykonanie potrebných úkonov pri zisťovaní príčin vzniku požiarov,
- n) zabezpečovať plnenie opatrení v súvislosti s ochranou lesov pred požiarom, ktoré sú v jej vlastníctve, správe alebo v užívaní podľa § 6b; podrobnosti o opatreniach ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- o) zabezpečovať plnenie opatrení v súvislosti s prevádzkovaním stavieb z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti, ktoré sú v jej vlastníctve, pri ich prenájme, ak sa s nájomcom nedohodne na zabezpečení plnenia povinností inak; podrobnosti o opatreniach ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(2) Fyzická osoba nesmie

- a) fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- b) vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov,
- c) zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu,
- d) vykonávať činnosti, na ktorých výkon nemá osobitné oprávnenie alebo odbornú spôsobilosť, ktoré sa z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti vyžadujú na ich vykonávanie podľa osobitných predpisov,
- e) poškodzovať, zneužívať alebo sťažovať prístup k požiarnym zariadeniam alebo k vecným prostriedkom na ochranu pred požiarom a k uzáverom rozvodných zariadení, najmä elektrickej energie, plynu alebo vody,
- f) vyvolať bezdôvodne požiarne poplach, privolať bezdôvodne hasičskú jednotku alebo zneužiť linku tiesňového volania.

§ 15

Povinnosti obce

(1) Obec je povinná

- a) podieľať sa v rozsahu svojej pôsobnosti na vytváraní podmienok na plnenie úloh ochrany pred požiarmi u právnických osôb, ktoré zriadila,
- b) zriadiť dobrovoľný hasičský zbor obce na zdolávanie požiarov a vykonávanie záchranných prác, ak ďalej nie je ustanovené inak; udržiavať jeho akcieschopnosť a zabezpečovať jeho materiálno-technické vybavenie,
- c) zabezpečovať odbornú prípravu dobrovoľného hasičského zboru obce,
- d) vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarmi obce,
- e) zabezpečiť výstavbu a údržbu hasičskej stanice alebo hasičskej zbrojnice, zabezpečiť zdroje vody na hasenie požiarov a udržiavať ich v použiteľnom stave, zriadiť ohlasovňu požiarov a ďalšie miesta, odkiaľ možno ohlásiť požiar,
- f) označovať a trvalo udržiavať voľné nástupné plochy a prístupové komunikácie, ktoré sú súčasťou zásahových ciest, na vykonanie hasiaceho zásahu hasičských jednotiek,
- g) plniť úlohy právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa ustanovené týmto zákonom vo vzťahu k vlastnému majetku,
- h) vykonávať preventívno-výchovnú činnosť.

(2) Obec môže ustanoviť preventivára požiarnej ochrany obce s odbornou spôsobilosťou na plnenie úloh na úseku ochrany pred požiarmi. Účasť preventivára požiarnej ochrany obce na odbornej príprave v jeho pracovnom čase sa považuje za prekážku v práci na strane zamestnanca z dôvodu všeobecného záujmu.⁷⁾

(3) Podrobnosti o dokumentácii obce na ochranu pred požiarmi, jej druhoch, obsahu a o spôsobe vypracovania a o označovaní nástupných plôch a prístupových komunikácií ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

TRETIA ČASŤ

ŠTÁTNA SPRÁVA NA ÚSEKU OCHRANY PRED POŽIARMÍ

Orgány štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi a ich pôsobnosť

§ 16

(1) Orgány štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi sú:

- a) ministerstvo,
- b) krajské riaditeľstvo,
- c) okresné riaditeľstvo.

(2) Obec vykonáva štátnu správu na úseku ochrany pred požiarmi v rozsahu ustanovenom v tomto zákone.

Ministerstvo

§ 17

(1) Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi

- a) riadi výkon štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi,
- b) vypracúva koncepciu organizácie a rozvoja ochrany pred požiarmi,
- c) určuje podmienky celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území Slovenskej republiky (ďalej len „celoplošné rozmiestnenie síl a prostriedkov“),
- d) schvaľuje celoplošné rozmiestnenie síl a prostriedkov,
- e) vykonáva štátny požiarly dozor a hlavný štátny požiarly dozor,
- f) riadi a vo vymedzenom rozsahu vykonáva odbornú prípravu a overovanie odbornej spôsobilosti a vydáva a odníma osvedčenia o odbornej spôsobilosti špecialistom požiarnej ochrany a určeným osobám vo veliteľských funkciách v hasičských jednotkách,
- g) je odvolacím orgánom proti rozhodnutiam vydaným v prvom stupni krajským riaditeľstvom,
- h) sústreďuje a nasadzuje hasičské jednotky, ak to situácia vyžaduje, na likvidáciu požiarov a na vykonávanie záchranných prác z viacerých krajov; určuje veliteľa zásahu,
- i) zabezpečuje nepretržitý príjem a vyhodnocovanie informácií o zásahoch hasičských jednotiek na území Slovenskej republiky,
- j) usmerňuje po odbornej stránke výkon služby v hasičských jednotkách,
- k) zabezpečuje výkon operačného riadenia, operatívneho riadenia a činnosti s nimi súvisiace,
- l) spolupracuje s ostatnými ústrednými orgánmi vo veciach udeľovania autorizácie, posudzovania zhody, technického osvedčovania, výkonu dohľadu nad trhom určených výrobkov a pri zabezpečovaní jednotného uplatňovania tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie,
- m) zabezpečuje v súčinnosti s autorizovanými osobami skúšanie určených vlastností hasičskej techniky a vecných prostriedkov hasičských jednotiek ustanovených vo všeobecne záväznom právnom predpise, ktorý vydá ministerstvo,
- n) zabezpečuje a podieľa sa na príprave a tvorbe technických noriem v oblasti ochrany pred požiarmi,
- o) spracúva a vedie evidencie ochrany pred požiarmi a plní úlohy v rámci automatizovaného systému podpory riadenia a spracúvania informácií,

- p) určuje zameranie preventívno-výchovnej, propagačnej a edičnej činnosti a podieľa sa na jej zabezpečovaní,
 - q) vydáva oprávnenie právnickej osobe a fyzickej osobe – podnikateľovi na zriaďovanie a prevádzkovanie závodného hasičského útvaru,
 - r) prerokúva obsah a rozsah študijného zamerania požiarnej ochrany a spôsob overovania vedomostí na stredných školách podľa § 11 ods. 8 a na vysokých školách podľa § 11 ods. 9,
 - s) plní úlohy vyplývajúce z členstva Slovenskej republiky v Európskej únii v oblasti ochrany pred požiarmi a zabezpečuje koordináciu týchto úloh s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy,
 - t) registruje požiarotechnické zariadenia,
 - u) dozerá, ako právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorej bolo vydané oprávnenie podľa § 12 ods. 6, plní povinnosti podľa § 12 ods. 7.
- (2) Ministerstvo môže zriadiť jednotku Hasičského a záchranného zboru na účely likvidácie požiarov v prírodnom prostredí na veľkých plochách alebo požiarov na ťažko prístupných miestach a na vykonávanie záchranných prác, ako aj na poskytovanie medzištátnej pomoci.

§ 18

Ministerstvo predkladá návrhy príslušnému orgánu štátnej správy na udelenie autorizácie na posudzovanie zhody⁶⁾ požiarnych zariadení, hasiacich látok, hasičskej techniky a vecných prostriedkov na ochranu pred požiarmi, na ktoré sa udelenie autorizácie vyžaduje.

§ 19

- (1) Ministerstvo zriaďuje a zrušuje stredné školy požiarnej ochrany,³⁾ schvaľuje rozsah a obsah štúdia, hospodársky ich zabezpečuje a vykonáva v nich inšpekciu výchovy a vzdelávania ako orgán štátnej správy vo veciach stredných škôl požiarnej ochrany.
- (2) Podrobnosti o riadení a organizácii štúdia, o druhoch, formách, dĺžke a o ukončovaní štúdia ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo po dohode s Ministerstvom školstva Slovenskej republiky.

§ 20

Krajské riaditeľstvo

Krajské riaditeľstvo vo svojom územnom obvode

- a) riadi výkon štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi,
- b) vykonáva štátny požiarový dozor,
- c) rozhoduje o spracovaní analýzy nebezpečenstva vzniku požiaru v objektoch právnickej osoby a fyzickej osoby – podnikateľa,
- d) schvaľuje rozhodnutím analýzu nebezpečenstva vzniku požiaru v objektoch právnickej osoby a fyzickej osoby – podnikateľa,
- e) rozhoduje na základe schválenej analýzy nebezpečenstva vzniku požiaru o zriadení, zmene a zrušení hasičskej jednotky, ak ide o právnickú osobu alebo fyzickú osobu – podnikateľa,
- f) vypracúva celoplošné rozmiestnenie síl a prostriedkov,
- g) zaraďuje na žiadosť obce dobrovoľný hasičský zbor obce do kategórie dobrovoľných hasičských zborov obce,
- h) sústreďuje a nasadzuje hasičské jednotky, ak to situácia vyžaduje, na likvidáciu požiarov a na vykonávanie záchranných prác z viacerých okresov; určuje veliteľa zásahu,
- i) zabezpečuje výkon operačného riadenia, operatívneho riadenia a činnosti s nimi súvisiace,
- j) overuje odbornú spôsobilosť a vydáva a odníma osvedčenia o odbornej spôsobilosti technikom požiarnej ochrany a určeným osobám vo funkciách v hasičských jednotkách,
- k) riadi, organizuje a vykonáva odbornú prípravu na úseku ochrany pred požiarmi a overovanie odbornej spôsobilosti v rozsahu vymedzenom ministerstvom,
- l) spracúva a vedie evidenciu na úseku ochrany pred požiarmi a plní úlohy v rámci automatizovaného systému podpory riadenia a spracúvania informácií,
- m) vypracúva dokumentáciu ochrany pred požiarmi v rozsahu vymedzenom ministerstvom,
- n) organizuje a vykonáva preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť,
- o) nariaďuje vykonanie taktických cvičení,
- p) je odvolacím orgánom proti rozhodnutiam vydaným v prvom stupni okresným riaditeľstvom alebo obcou,
- q) dozerá, ako právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá má vydané oprávnenie podľa § 12 ods. 6 na vykonávanie odbornej prípravy preventívárov požiarnej ochrany obce alebo technikov požiarnej ochrany, plní povinnosti podľa § 12 ods. 7,
- r) poskytuje náhradu výdavkov, ktoré vznikli v súvislosti s poskytnutím pomoci pri likvidácii požiaru a s vykonávaním záchranných prác.

§ 21

Okresné riaditeľstvo

Okresné riaditeľstvo vo svojom územnom obvode

- a) riadi výkon štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi,

- b) vykonáva štátny požiarly dozor,
- c) vypracúva a poskytuje podklady pre krajské riaditeľstvo na vypracovanie celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov,
- d) zabezpečuje výkon operačného riadenia, operatívneho riadenia a činnosti s nimi súvisiace,
- e) sústreďuje a nasadzuje hasičské jednotky, ak to situácia vyžaduje, na likvidáciu požiarov a na vykonávanie záchranných prác v rámci okresu; určuje veliteľa zásahu,
- f) riadi, organizuje a vykonáva odbornú prípravu na úseku ochrany pred požiarom a overuje odbornú spôsobilosť preventívárov požiarnej ochrany obce a veliteľov dobrovoľných hasičských zborov obce v rozsahu vymedzenom ministerstvom,
- g) prejednáva priestupky na úseku ochrany pred požiarom,
- h) vydáva a odníma osvedčenia o odbornej spôsobilosti preventívárov požiarnej ochrany obce a veliteľom dobrovoľných hasičských zborov obce,
- i) spracúva a vedie evidencie ochrany pred požiarom a plní úlohy v rámci automatizovaného systému podpory riadenia a spracúvania informácií,
- j) pomáha obciam pri plnení úloh na úseku ochrany pred požiarom, najmä poskytuje im rady vo veciach aplikácie ustanovení tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonávanie, potrebné údaje z evidencie ochrany pred požiarom a upozorňuje na nedostatky, ktoré zistí v ich činnosti,
- k) oznamuje obci subjekty, v ktorých vykonáva protipožiarne kontroly,
- l) vykonáva preventívno-výchovnú činnosť,
- m) vydáva súhlas a ustanovuje podmienky na usporiadanie podujatí, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb v objektoch, ktoré nie sú na tento účel určené,
- n) dozerá, ako právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorej bolo vydané oprávnenie podľa § 12 ods. 6 na vykonávanie odbornej prípravy preventívárov požiarnej ochrany obce, plní povinnosti podľa § 12 ods. 7,
- o) vyhlasuje a odvoláva čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

§ 22

- (1) Ministerstvo môže poveriť okresné riaditeľstvo výkonom štátnej správy aj v územných obvodoch iných okresov.
- (2) Na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy vykonáva pôsobnosť okresného riaditeľstva Hasičský a záchranný útvar hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

Obec

§ 23

- (1) Obec
 - a) vykonáva preventívne protipožiarne kontroly,
 - b) rozhodnutím ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru alebo k sťaženiu záchrany osôb a majetku a kontroluje plnenie týchto opatrení,
 - c) rozhoduje o vylúčení veci z používania,
 - d) určuje veliteľa zásahu.
- (2) Podrobnosti o obsahu a o lehotách vykonávania preventívnych protipožiarnych kontrol ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 24

- (1) Účelom preventívnych protipožiarnych kontrol podľa § 23 je preverovanie dodržiavania povinností ustanovených v tomto zákone
 - a) v objektoch právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa, v ktorých nevykonáva štátny požiarly dozor podľa § 25 ods. 1 písm. a) a h) okresné riaditeľstvo,
 - b) v rodinných domoch okrem bytov, obytných domoch okrem bytov a v iných stavbách vo vlastníctve alebo v užívaní fyzických osôb.
- (2) Obec vytvára na vykonávanie preventívnych protipožiarnych kontrol kontrolné skupiny obce, do ktorých zaraďuje fyzické osoby s ich súhlasom, pričom prihliada najmä na ich odborné predpoklady. Obec ustanovuje vedúceho kontrolnej skupiny obce po prerokovaní s Dobrovoľnou požiarou ochranou a s inými občianskymi združeniami na úseku ochrany pred požiarom a zabezpečuje ich školenie.
- (3) Obec upozorňuje prostredníctvom kontrolných skupín obce pri vykonávaní preventívnych protipožiarnych kontrol fyzické osoby a príslušných zamestnancov právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa na zistené nedostatky, požaduje ich odstránenie bez zbytočného odkladu a na tieto účely poskytuje potrebné informácie a vysvetlenia. Nedostatky, ktoré nemožno odstrániť bez zbytočného odkladu, kontrolné skupiny obce oznamujú obci, ktorá rozhodnutím uloží lehoty na odstránenie nedostatkov.

ŠTVRTÁ ČASŤ

ŠTÁTNY POŽIARNY DOZOR

§ 25

Vykonávanie štátneho požiarneho dozoru

- (1) Štátny požiarly dozor sa vykonáva

- a) protipožiarňou kontrolou dodržiavania povinností právnickej osoby a fyzickej osoby – podnikateľa, okrem rodinných domov a bytových domov, ktoré majú najviac osem nadzemných podlaží,
 - b) posudzovaním projektovej dokumentácie stavieb z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti a posudzovaním stavieb z hľadiska splnenia požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti podľa schválenej projektovej dokumentácie v rozsahu konaní, ktoré upravuje stavebný zákon,
 - c) vykonávaním kontrol stavieb v priebehu ich uskutočňovania z hľadiska dodržiavania protipožiarnej bezpečnosti podľa schválenej projektovej dokumentácie,
 - d) zisťovaním príčin vzniku požiarov,
 - e) kontrolou obce vo veciach zvereného výkonu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi,
 - f) kontrolou pripravenosti a akcieschopnosti hasičských jednotiek a ich materiálo -technického vybavenia u právnickej osoby a fyzickej osoby – podnikateľa a v obciach,
 - g) ukladaním opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a kontrolou plnenia týchto opatrení,
 - h) dohľadom nad určenými výrobkami uvádzanými na trh podľa osobitných predpisov.⁶⁾
- (2) Orgán vykonávajúci štátny požiarň dozor je oprávnený vstupovať do objektov a zariadení právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa na účely vykonania protipožiarnej kontroly alebo zisťovania príčin vzniku požiarov v sprievode poverenej osoby a požadovať potrebnú súčinnosť od vedúcich a ostatných zamestnancov právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa. Pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru môže byť vyhotovovaný obrazový záznam o skutočnostiach, ktoré súvisia s nedostatkami zistenými protipožiarňou kontrolou, alebo o skutočnostiach súvisiacich so zisťovaním príčin vzniku požiaru, vrátane vyhotovovania kópií dokumentácie na úseku ochrany pred požiarmi. Orgán vykonávajúci štátny požiarň dozor je povinný pred začiatkom protipožiarnej kontroly preukázať sa poverením na jej vykonanie.
- (3) O vykonanej protipožiarnej kontrole podľa odseku 1 písm. a), d), f) až h) vyhotoví orgán vykonávajúci štátny požiarň dozor zápisnicu, v ktorej uvedie označenie kontrolovaného subjektu, miesto a čas vykonania kontroly, kto kontrolu vykonal, preukázané kontrolné zistenia vrátane zistených nedostatkov. V zápisnici sa uvedú uložené opatrenia a lehoty na odstránenie zistených nedostatkov, dátum prerokovania zápisnice, vyjadrenie a podpis štatutárneho zástupcu právnickej osoby alebo zodpovedného zástupcu fyzickej osoby – podnikateľa. Prílohou zápisnice je obrazový záznam podľa odseku 2 druhej vety.
- (4) Štátny požiarň dozor podľa odseku 1 písm. b) a c) sa nevykonáva na jednoduchých stavbách a drobných stavbách.⁴⁾
- (5) Podrobnosti o vykonávaní štátneho požiarneho dozoru ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

Orgány vykonávajúce štátny požiarň dozor

§ 26

(1) Ministerstvo vykonáva štátny požiarň dozor

- a) v ústredných orgánoch z hľadiska plnenia ich povinností podľa § 3 ods. 1 a 3,
 - b) posudzovaním projektovej dokumentácie stavieb z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti a posudzovaním stavieb z hľadiska splnenia požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti podľa schválenej projektovej dokumentácie v rozsahu konaní, ktoré upravuje stavebný zákon, pri stavbách, ktoré sa majú uskutočniť v územných obvodoch dvoch alebo viacerých krajov, a posudzovaním projektovej dokumentácie stavieb, pre ktoré nie sú upravené zásady protipožiarnej bezpečnosti, alebo posudzovaním projektovej dokumentácie stavieb, ktoré si vyhradí z hľadiska osobitného hospodárskeho alebo spoločenského významu,
 - c) posudzovaním stavieb v kolaudačnom konaní z hľadiska splnenia požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti podľa schválenej projektovej dokumentácie stavieb, pre ktoré nie sú upravené zásady protipožiarnej bezpečnosti, alebo stavieb, ktoré si vyhradí z hľadiska osobitného hospodárskeho alebo spoločenského významu,
 - d) vykonávaním kontrol stavieb v priebehu ich uskutočňovania z hľadiska dodržiavania protipožiarnej bezpečnosti podľa schválenej projektovej dokumentácie stavieb, pre ktoré nie sú upravené zásady protipožiarnej bezpečnosti,
 - e) posudzovaním výrobkov uvádzaných na trh z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti, ktoré nie sú určenými výrobkami uvádzanými na trh podľa osobitných predpisov,⁶⁾ ak si posúdenie takéhoto výrobku vyhradí,
 - f) zisťovaním príčin vzniku požiarov v obzvlášť závažných prípadoch,
 - g) dohľadom nad určenými výrobkami uvádzanými na trh z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti podľa osobitných predpisov.⁶⁾
- (2) Ak ministerstvo pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru zistí, že výrobok uvádzaný na trh má z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti závažné nedostatky v určitých vlastnostiach, môže požiadať výrobcu alebo distribútora^{8a)}, aby na svoje náklady predložil výrobok v nevyhnutne potrebnom množstve a s požadovanou dokumentáciou akreditovanej osobe na overenie týchto vlastností.
- (3) Ak posudzovaný výrobok nevyhovuje požadovaným vlastnostiam, ministerstvo rozhodnutím zakáže jeho výrobu, uvedenie na trh alebo dovoz, alebo uloží vykonanie iných opatrení.

§ 27

Krajské riaditeľstvo vykonáva štátny požiarň dozor

- a) posudzovaním dokumentácie stavieb v rámci územného a stavebného konania z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti, ktoré sa majú uskutočniť v územných obvodoch dvoch alebo viacerých okresných riaditeľstiev alebo ktoré si vyhradí z hľadiska osobitného hospodárskeho alebo spoločenského významu,
- b) posudzovaním stavieb v kolaudačnom konaní z hľadiska splnenia požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti podľa schválenej projektovej dokumentácie stavieb, ktoré si vyhradí z hľadiska osobitného hospodárskeho alebo spoločenského významu,
- c) vykonávaním kontrol stavieb v priebehu ich uskutočňovania z hľadiska dodržiavania protipožiarnej bezpečnosti podľa schválenej projektovej dokumentácie stavieb, ktoré si vyhradí z hľadiska osobitného hospodárskeho alebo spoločenského významu,

významu,

d) protipožiarnou kontrolou dodržiavania povinností právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa, ktorú si vyhradí,

e) zisťovaním príčin vzniku požiarov v závažných prípadoch,

f) kontrolou pripravenosti a akcieschopnosti závodného hasičského útvaru a jeho materiálno-technického vybavenia u právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa,

g) vykonávaním dohľadu nad určenými výrobkami uvádzanými na trh podľa osobitných predpisov.⁶⁾

§ 28

Okresné riaditeľstvo vykonáva štátny požiarly dozor v rozsahu podľa § 25 ods. 1, ak tento dozor nepatrí do pôsobnosti ministerstva alebo krajského riaditeľstva.

§ 29

Hlavný štátny požiarly dozor

(1) Ministerstvo vo vzťahu ku krajskému riaditeľstvu, k okresnému riaditeľstvu, Hasičskému a záchrannému útvaru hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a k obci vykonáva hlavný štátny požiarly dozor. Pri vykonávaní tohto dozoru zisťuje, ako krajské riaditeľstvo, okresné riaditeľstvo a Hasičský a záchranný útvar hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy plní úlohy štátneho požiarneho dozoru a ako obec plní úlohy zvereného výkonu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarimi; pritom je oprávnené vykonať kontrolu u ktorejkoľvek právnickej osoby, fyzickej osoby-podnikateľa alebo v obci.

(2) Krajské riaditeľstvo dozerá, ako okresné riaditeľstvo a Hasičský a záchranný útvar hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy plnia úlohy pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru a ako obec plní úlohy zvereného výkonu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarimi; pritom je oprávnené vykonať kontrolu u ktorejkoľvek právnickej osoby, fyzickej osoby-podnikateľa alebo v obci vo svojom územnom obvode.

PIATA ČASŤ

HASIČSKÉ JEDNOTKY

PRVÁ HLAVA

DRUHY A ZRIADOVANIE HASIČSKÝCH JEDNOTIEK A RIADENIE PRI ZÁSAHU

§ 30

Hasičské jednotky

(1) Zdolávanie požiarov, záchranné práce vykonáva Hasičský a záchranný zbor, ktorý je zložený z príslušníkov a je zriadený osobitným predpisom.⁹⁾

(2) Činnosti podľa odseku 1 vykonávajú tiež hasičské jednotky:

a) závodný hasičský útvar, ktorý je zložený zo zamestnancov právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa,

b) závodný hasičský zbor, ktorý je zložený zo zamestnancov právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa,

c) dobrovoľný hasičský zbor obce.

(3) Zamestnanci právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa zaradení v hasičskej jednotke uvedenej v odseku 2 písm. a) vykonávajú činnosti v tejto jednotke ako svoje zamestnanie (ďalej len „zamestnanec“).

(4) Zamestnanci právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa zaradení v hasičskej jednotke uvedenej v odseku 2 písm. b) a fyzické osoby zaradené v hasičskej jednotke uvedenej v odseku 2 písm. c) spravidla nevykonávajú činnosti v týchto jednotkách ako svoje zamestnanie (ďalej len „člen“); v dobrovoľnom hasičskom zbore obce sú to spravidla členovia Dobrovoľnej požiarnej ochrany.

(5) Na hasičské jednotky ozbrojených síl, ozbrojených zborov, ozbrojených bezpečnostných zborov a bezpečnostných služieb sa primerane vzťahujú ustanovenia tohto zákona týkajúce sa hasičských jednotiek uvedených v odseku 2 písm. a) a b).

(6) Podrobnosti o organizácii a riadení hasičských jednotiek uvedených v odseku 5 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá po dohode s ministerstvom príslušný ústredný orgán.

§ 31

Hasičská jednotka právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa

(1) Právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ môže zriadiť závodný hasičský útvar na ochranu svojich objektov alebo na poskytovanie služieb. Ak to charakter objektov vyžaduje, môže byť závodný hasičský útvar zriadený už počas výstavby. O povinnosti zriadiť závodný hasičský útvar môže rozhodnúť aj krajské riaditeľstvo na základe analýzy nebezpečenstva vzniku požiaru v objektoch právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa. Krajské riaditeľstvo v rozhodnutí zároveň určí minimálny počet zamestnancov a základné materiálno-technické vybavenie závodného hasičského útvaru.

(2) Právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ zriaďuje závodný hasičský zbor na ochranu svojho majetku v prípade, ak sa nevyžaduje zriadenie závodného hasičského útvaru a na vykonanie zásahu nepostačuje zriadenie protipožiarnej hliadky. O povinnosti zriadiť závodný hasičský zbor môže rozhodnúť aj krajské riaditeľstvo na základe analýzy nebezpečenstva vzniku požiaru v objektoch právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa. Krajské riaditeľstvo v rozhodnutí zároveň určí minimálny počet členov a základné materiálno-technické vybavenie závodného hasičského zboru.

(3) Zriadenie hasičskej jednotky právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa sa nevyžaduje, ak na základe písomnej dohody medzi právnickými osobami alebo fyzickými osobami-podnikateľmi hasičská jednotka jednej zo zmluvných strán bude plniť jej úlohy aj pre ostatné zmluvné strany. Na platnosť takejto dohody je potrebný súhlas krajského riaditeľstva.

(4) Právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ môže zrušiť hasičskú jednotku alebo znížiť početný stav jej zamestnancov alebo

členov iba po predchádzajúcom súhlase krajského riaditeľstva.

(5) Podrobnosti o spracovaní analýzy nebezpečenstva vzniku požiaru v objektoch právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 33

Dobrovoľný hasičský zbor obce

(1) Obec zriadi na plnenie úloh súvisiacich s likvidáciou požiarov a vykonávaním záchranných prác dobrovoľný hasičský zbor obce.

(2) Obec nemusí zriadiť dobrovoľný hasičský zbor obce, ak počet obyvateľov obce je menší ako 500 alebo ak na základe dohody medzi obcou a Hasičským a záchranným zborom, právnickou osobou alebo fyzickou osobou – podnikateľom so sídlom v obci alebo občianskym združením zaradeným do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov bude plniť aj úlohy dobrovoľného hasičského zboru obce Hasičský a záchranný zbor, hasičská jednotka právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa alebo občianske združenie zaradené do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov.

(3) Obce môžu zriadiť na základe písomnej dohody spoločný dobrovoľný hasičský zbor obce po prerokovaní s územne príslušným krajským riaditeľstvom. Ak obec nezriaďuje dobrovoľný hasičský zbor obce alebo nemá spoločne zriadený dobrovoľný hasičský zbor obce, zriaďuje protipožiarnu hliadku obce.

(4) Veliteľa dobrovoľného hasičského zboru obce vymenúva a odvoláva obec.

(5) Členom dobrovoľného hasičského zboru obce môže byť len osoba staršia ako 18 rokov, zdravotne spôsobilá¹¹⁾ a spôsobilá na právne úkony.

(6) Obec môže požiadať o zaradenie dobrovoľného hasičského zboru obce do kategórie dobrovoľných hasičských zborov obce prostredníctvom Dobrovoľnej požiarnej ochrany. Dobrovoľná požiarňa ochrana predloží všetky žiadosti obcí do 31. októbra územne príslušnému krajskému riaditeľstvu.

(7) Ak dobrovoľný hasičský zbor obce zaradený do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov nie je schopný plniť podmienky jeho zaradenia, obec musí bez zbytočného odkladu túto skutočnosť oznámiť krajskému riaditeľstvu.

(8) Podrobnosti o zriaďovaní dobrovoľného hasičského zboru obce, kategórie dobrovoľných hasičských zborov obce, podrobnosti o zaraďovaní dobrovoľných hasičských zborov obce do kategórií, postupe pri určovaní počtu členov dobrovoľného hasičského zboru obce a o materiálno-technickom vybavení dobrovoľného hasičského zboru obce ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 34

Celoplošné rozmiestnenie síl a prostriedkov

(1) Celoplošné rozmiestnenie síl a prostriedkov je systém organizácie a rozmiestnenia hasičských jednotiek v závislosti od stupňa nebezpečenstva katastrálneho územia jednotlivých obcí. Do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov môžu byť, okrem hasičských jednotiek, zaradené aj občianske združenia, ktoré sa zúčastňujú na plnení úloh podľa tohto zákona.

(2) Podrobnosti o postupe pri vypracovaní celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov a o zaraďovaní do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 35

Úlohy hasičskej jednotky

(1) Hasičská jednotka okrem činností uvedených v § 30 ods. 1 najmä

- a) zabezpečuje akcieschopnosť hasičskej techniky a vecných prostriedkov,
- b) vykonáva v určenom rozsahu odbornú prípravu svojich zamestnancov a členov,
- c) informuje bez zbytočného odkladu o výjazde na zásah a zasiela správy o svojich zásahoch krajskému riaditeľstvu,
- d) vypracúva a vedie dokumentáciu hasičskej jednotky.

(2) Podrobnosti o úlohách hasičských jednotiek, zabezpečovaní akcieschopnosti, odborných službách a o dokumentácii hasičských jednotiek ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 36

Povinnosti zamestnanca alebo člena hasičskej jednotky

(1) Zamestnanec alebo člen hasičskej jednotky je povinný

- a) podriaďovať sa pri svojej činnosti príkazom veliteľa hasičskej jednotky,
- b) zúčastňovať sa v určenom rozsahu na odbornej príprave a preverení fyzickej zdatnosti a odborných znalostí,
- c) podrobiť sa preventívnej zdravotnej prehliadke.

(2) Zamestnanec alebo člen hasičskej jednotky môže samostatne vykonávať práce pri zdoľávaní požiarov a pri vykonávaní záchranných prác až po absolvovaní základnej odbornej prípravy a po vykonaní záverečnej skúšky.

(3) Zamestnanec alebo člen hasičskej jednotky nemôže vykonávať práce pri zdoľávaní požiarov a pri vykonávaní záchranných prác pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok.

(4) Veliteľ hasičskej jednotky zodpovedá za jej činnosť a pripravenosť zriaďovateľovi.

(5) Neplnenie povinností uvedených v odseku 1 môže byť dôvodom na vylúčenie člena z hasičskej jednotky.

§ 37

Povinnosti zriaďovateľa hasičskej jednotky

(1) Zriaďovateľ hasičskej jednotky je povinný

- a) vytvoriť personálne, organizačné a priestorové podmienky na plnenie úloh hasičskej jednotky a na ten účel zriadiť hasičskú stanicu alebo hasičskú zbrojnicu, a zriadiť odborné služby,
- b) zabezpečiť materiálo-technické vybavenie hasičskej jednotky na zdolávanie požiarov a vykonávanie záchranných prác,
- c) zabezpečiť v potrebnom rozsahu vybavenie zamestnancov a členov hasičskej jednotky osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami,¹²⁾
- d) zriadiť ohlasovňu požiarov,
- e) zabezpečiť akcieschopnosť hasičskej techniky a vecných prostriedkov,
- f) zabezpečiť príjem a prenos správ a informácií na vykonávanie zásahovej činnosti,
- g) zabezpečiť odbornú prípravu zamestnancov a členov hasičskej jednotky,
- h) zabezpečiť vykonanie preventívnych zdravotných prehliadok zamestnancov a členov hasičskej jednotky podľa osobitných predpisov,¹³⁾
- i) poskytovať na vyžiadanie územne príslušnému okresnému riaditeľstvu údaje o materiálo-technickom vybavení a zásahovej činnosti hasičskej jednotky.

(2) Zriaďovateľ závodného hasičského útvaru je povinný zabezpečiť vykonávanie služieb zamestnancami tak, aby po prijatí správy ohlasovňou požiaru o potrebe výjazdu na zásah a po nasledujúcom vyhlásení poplachu sa dodržal časový limit výjazdu do jednej minúty.

(3) Zriaďovateľ závodného hasičského zboru je povinný zabezpečiť zvolávanie členov tak, aby po prijatí správy ohlasovňou požiaru o potrebe výjazdu na zásah a po nasledujúcom vyhlásení poplachu sa dodržal časový limit výjazdu do piatich minút.

(4) Podrobnosti o vnútornej organizácii hasičskej jednotky a o ohlasovni požiarov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 38

Používanie hasičských jednotiek na iné účely

Hasičské jednotky, ich vecné prostriedky a hasičskú techniku možno použiť na činnosť nesúvisiacu s ochranou pred požiarom iba vtedy, ak ich použitím nebude znížená akcieschopnosť a pripravenosť hasičskej jednotky na plnenie jej úloh podľa tohto zákona.

§ 39

Rovnošata a funkčné označenie

(1) Rovnošatu člena dobrovoľného hasičského zboru obce, jej súčasti a zásady používania a poskytovania určuje zriaďovateľ, ktorý ich aj zabezpečuje.

(2) Rovnošata nesmie byť zameniteľná s rovnošatou Hasičského a záchranného zboru, ozbrojených síl, ozbrojených zborov a ozbrojených bezpečnostných zborov.

(3) Rovnošata musí mať označenie príslušnosti k hasičskej jednotke a funkčné označenie člena dobrovoľného hasičského zboru obce.

(4) Podrobnosti o označení príslušnosti a o funkčnom označení rovnošaty člena dobrovoľného hasičského zboru obce ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 40

Odborná príprava a overovanie vedomostí

(1) Odbornú prípravu zamestnancov a členov hasičských jednotiek tvorí teoretická príprava, praktický výcvik a fyzická príprava. Súčasťou fyzickej prípravy zamestnancov je tiež hasičský šport.

(2) Odborná príprava zamestnancov a členov hasičských jednotiek sa člení na

- a) základnú,
- b) zdokonaľovaciu,
- c) špecializovanú,
- d) cyklickú.

(3) Základnú prípravu a špecializovanú prípravu zamestnancov hasičských jednotiek vykonáva právnická osoba alebo fyzická osoba-podnikateľ, ktorá má na túto činnosť oprávnenie vydané ministerstvom.

(4) Účasť členov hasičských jednotiek na odbornej príprave vo svojom pracovnom čase sa považuje za prekážku v práci z dôvodu všeobecného záujmu,⁷⁾ ak z osobitných predpisov nevyplýva inak. Náhradu mzdy členom hasičských jednotiek uhrádza ich zriaďovateľ.

(5) Určené funkcie v hasičských jednotkách môžu vykonávať len zamestnanci a členovia, ktorí majú požadovanú odbornú spôsobilosť.

(6) Overovanie vedomostí zamestnancov hasičských jednotiek pri skončení základnej prípravy vykonáva ministerstvo.

(7) Overovanie vedomostí členov hasičských jednotiek pri skončení základnej prípravy vykonáva zriaďovateľ.

(8) Podrobnosti o vykonávaní odbornej prípravy hasičských jednotiek, jej rozsahu a obsahu, o preverovaní fyzickej zdatnosti a odborných znalostí a o vykonávaní hasičského športu, okruh funkcií, ktoré sa podrobujú overovaniu odbornej spôsobilosti, a postup

overovania odbornej spôsobilosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 41

Právomoc a povinnosti veliteľa zásahu

(1) Činnosť hasičských jednotiek riadi na mieste zásahu veliteľ zásahu.

(2) Veliteľ zásahu

a) zodpovedá za organizáciu činnosti hasičských jednotiek a za využitie ich vecných prostriedkov na mieste zásahu a kontrolu dodržiavania zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

b) dodržiava zásady prednostného velenia,

c) môže nariadiť v súvislosti so zdolávaním požiaru alebo pri cvičení hasičskej jednotky, aby sa z miesta zásahu vzdialili osoby, ktorých prítomnosť nie je potrebná, alebo aby sa podriadili iným obmedzeniam nevyhnutným na vykonanie zásahu,

d) zriaďuje riadiaci štáb pri zásahoch s nasadením veľkého počtu síl a prostriedkov hasičských jednotiek,

e) môže vyzvať fyzickú osobu, ktorá porušila predpisy o ochrane pred požiarom, aby preukázala svoju totožnosť; ak ju hodnoverne nepreukáže, je oprávnený predviesť túto fyzickú osobu na útvar Policajného zboru, pričom táto fyzická osoba je povinná predvedenie strpieť.

(3) Veliteľom zásahu je spravidla veliteľ družstva, veliteľ zmeny, veliteľ čaty alebo veliteľ hasičskej jednotky; ak sa na zásahu nezúčastní ani jeden z nich, veliteľom zásahu je príslušník, zamestnanec alebo člen hasičskej jednotky určený ako veliteľ vozidla vyslaného na zásah.

(4) Pri určovaní veliteľa zásahu s prednostným velením sa postupuje podľa týchto zásad:

a) veliteľ zásahu z Hasičského a záchranného zboru má prednosť pred veliteľmi zásahu zo závodných hasičských jednotiek okrem prípadu uvedeného v písmene b) a pred veliteľmi zásahu z dobrovoľných hasičských zborov obce,

b) veliteľ zásahu zo závodného hasičského útvaru má prednosť pred veliteľmi zásahu z dobrovoľných hasičských zborov obce; ak je požiar v objektoch zriaďovateľa závodného hasičského útvaru, má prednosť veliteľ zásahu z tohto útvaru pred všetkými veliteľmi zásahu z hasičských jednotiek,

c) veliteľ zásahu z dobrovoľného hasičského zboru obce má prednosť pred veliteľom zásahu zo závodného hasičského zboru okrem prípadu uvedeného v písmene d),

d) veliteľ zásahu zo závodného hasičského zboru má prednosť pred veliteľom zásahu z dobrovoľného hasičského zboru obce, ak je požiar v objektoch zriaďovateľa závodného hasičského zboru.

(5) Pri zásahu dvoch alebo viacerých hasičských jednotiek rovnakého druhu je povinný prevziať velenie veliteľ zásahu z miestnej príslušnej hasičskej jednotky.

(6) Prezident Prezídia Hasičského a záchranného zboru,⁹⁾ riaditeľ územne príslušného krajského riaditeľstva⁹⁾, riaditeľ územne príslušného okresného riaditeľstva⁹⁾ a veliteľ Hasičského a záchranného útvaru hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy⁹⁾ sú oprávnení prevziať velenie zásahu alebo určiť veliteľa zásahu odchylné od ustanovení uvedených v odseku 4.

(7) Preberajúci veliteľ zásahu oznámi prevzatie riadenia doterajšiemu veliteľovi zásahu a podľa podmienok tiež príslušníkom, zamestnancom a členom zúčastneným na zásahu. Preberajúci veliteľ zásahu je súčasne povinný prevziať príslušné označenie podľa odseku 8. Ak preberajúci veliteľ zásahu neprevzal velenie zásahu takýmto spôsobom, nemôže vydávať rozkazy.

(8) Veliteľ zásahu svoje oprávnenia preukazuje nápisom VELITEĽ ZÁSAHU umiestneným na viditeľnej časti výstroja.

(9) Príslušník pri plnení úloh preukazuje svoje oprávnenia služobným preukazom. V prípade zdolávania požiaru, ak to okolnosti nedovoľujú, možno od tejto povinnosti upustiť.

(10) Veliteľ závodného hasičského útvaru, veliteľ závodného hasičského zboru a veliteľ dobrovoľného hasičského zboru obce pri plnení úloh preukazujú svoje oprávnenie preukazom, ktorý vydáva zriaďovateľ.

(11) Podrobnosti o organizácii činnosti hasičskej jednotky na mieste zásahu a zásady činnosti riadiaceho štábu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 42

Povinnosti príslušníka, zamestnanca alebo člena hasičskej jednotky

Príslušník, zamestnanec alebo člen hasičskej jednotky

a) plní rozkazy veliteľa zásahu a udržiava s ním spojenie,

b) dodržiava zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a používa určené osobné ochranné pracovné prostriedky,¹²⁾

c) pomáha pri plnení úloh ostatným zasahujúcim, ak sa tým neobmedzí plnenie jeho úloh uvedených v písmene a).

§ 43

Vykonávanie zásahu v niektorých osobitných prípadoch

(1) Zásah hasičskej jednotky vo vojenských objektoch, v objektoch a v stavbách pre bezpečnosť štátu,^{13a)} v objektoch Zboru väzenskej a justičnej stráže a objektoch finančnej správy^{13ab)} sa vykonáva len so súhlasom príslušného zodpovedného zamestnanca (veliteľa, náčelníka alebo riaditeľa) týchto objektov, ktorí zabezpečujú informovanie veliteľa zásahu o všetkých dôležitých skutočnostiach potrebných na vykonanie zásahu, ako aj na osobnú bezpečnosť zasahujúcich príslušníkov, zamestnancov a členov hasičských jednotiek.

(2) Zásah hasičskej jednotky na území zastupiteľských úradov sa riadi medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

§ 44

Zdolávanie požiaru hasičskými jednotkami

- (1) Obce, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia sú povinné poskytovať si navzájom pomoc pri zdolávaní požiarov svojimi hasičskými jednotkami.
- (2) Krajské riaditeľstvo a okresné riaditeľstvo sú oprávnené vo svojom územnom obvode v prípade naliehavej potreby pri zdolávaní požiarov sústreďovať a nasadzovať hasičské jednotky bez ohľadu na to, komu sú podriadené, a vecné prostriedky bez ohľadu na to, kto nimi disponuje. Obdobné oprávnenie má ministerstvo pri potrebe nasadenia hasičských jednotiek a ich vecných prostriedkov z viacerých krajov alebo ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.
- (3) Orgán, ktorý rozhoduje o opatreniach podľa odseku 2, je povinný prihliadať na to, aby bola v nevyhnutnom rozsahu zabezpečená ochrana pred požiarom v územných obvodoch obcí alebo v objektoch právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov, ktoré takúto pomoc poskytnú.
- (4) Pri vyžiadaní pomoci súčasne z viacerých miest majú prednosť prípady, v ktorých ide o záchranu bezprostredne ohrozených osôb a o likvidáciu mimoriadnych udalostí v miestach, kde hrozí ich rozšírenie a je predpoklad ohrozenia veľkého počtu osôb alebo veľkých strát na majetku.
- (5) Pri zdolávaní požiaru hasičské jednotky spolupracujú s útvarmi a zariadeniami ozbrojených síl, ozbrojených zborov, ozbrojených bezpečnostných zborov, bezpečnostných služieb a s ďalšími orgánmi podľa osobitných predpisov.¹⁴⁾
- (6) Pri poskytovaní medzisúčinateľnej pomoci pri zdolávaní požiarov sa postupuje v súlade s medzinárodnými dohodami, ktorými je Slovenská republika viazaná.¹⁵⁾

§ 45

Vstup na nehnuteľnosti

- (1) Vlastník, správca alebo užívateľ nehnuteľnosti je povinný umožniť vstup na nehnuteľnosť na vykonanie opatrení nevyhnutných na zdolanie požiaru alebo na zamedzenie jeho šírenia, prípadne na vykonanie iných záchranných prác, najmä vypratáť alebo strpieť vypratanie pozemku, odstrániť alebo strpieť odstránenie stavieb, ich častí alebo porastov. O potrebe a rozsahu týchto opatrení rozhoduje veliteľ zásahu.
- (2) Ak je to nevyhnutné na účely cvičenia hasičskej jednotky, vstup na nehnuteľnosť je možný len so súhlasom vlastníka, správcu alebo užívateľa nehnuteľnosti. Pritom sa musí dbať, aby cvičením hasičskej jednotky bolo čo najmenej rušené užívanie nehnuteľnosti a aby nevznikli škody, ktorým možno zabrániť.
- (3) Na vstup do vojenských objektov, objektov a stavieb pre bezpečnosť štátu,^{13a)} objektov Zboru väzenskej a justičnej stráže a objektov finančnej správy^{13ab)} platia osobitné predpisy.¹⁴⁾

DRUHÁ HLAVA

POMOC PRI ZDOLÁVANÍ POŽIAROV

§ 46

Osobná pomoc

Každý je povinný v súvislosti so zdolávaním požiaru

- a) vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb,
- b) uhasiť požiar, ak je to možné, alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia,
- c) ohlásiť bez zbytočného odkladu na určenom mieste zistený požiar alebo zabezpečiť jeho uhasenie,
- d) poskytnúť hasičskej jednotke osobnú pomoc na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa hasičskej jednotky alebo obce.

§ 47

Vecná pomoc

Každý je povinný na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa hasičskej jednotky, okresného riaditeľstva alebo obce poskytnúť dopravné prostriedky, zdroje vody na hasenie požiarov, spojovacie prostriedky a iné vecné prostriedky na zdolávanie požiarov.

§ 48

Vyňatie z povinnosti poskytnúť osobnú a vecnú pomoc

(1) Povinnosť poskytnúť pomoc podľa § 46 a 47 sa nevzťahuje na

- a) príslušníkov, štátnych zamestnancov a zamestnancov ozbrojených síl, príslušníkov a zamestnancov v objektoch a stavbách pre bezpečnosť štátu,^{13a)} v objektoch Zboru väzenskej a justičnej stráže a v objektoch finančnej správy,^{13ab)} ak by poskytnutím pomoci bolo vážne ohrozené plnenie bojovej úlohy alebo výkon služby,
 - b) zamestnancov právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa vo verejnej hromadnej doprave, energetike a spojoch, ak by poskytnutie pomoci mohlo mať za následok vážne ohrozenie zdravia, života alebo majetku iných osôb, závažnú poruchu prevádzky alebo iný závažný následok,
 - c) zamestnancov zdravotníckeho zariadenia, ak by poskytnutím pomoci bolo vážne ohrozené plnenie úloh podľa osobitných predpisov,¹⁶⁾
 - d) osoby telesne alebo duševne nespôsobilé, osoby mladšie ako 18 rokov, tehotné ženy a zamestnanci cudzích zastupiteľských úradov.
- (2) Fyzická osoba nie je povinná poskytnúť pomoc uvedenú v § 46 a 47, ak jej v tom bráni dôležitá okolnosť alebo ak by tým vystavila

vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby.¹⁷⁾

§ 49

Poskytnutie ochranných nápojov a stravovania

- (1) Každý, kto sa bezprostredne podieľa v rámci poskytnutej osobnej pomoci pri zdolávaní požiaru, má nárok na bezplatné poskytnutie ochranných nápojov a stravovania, ak jeho osobná pomoc trvala viac ako päť hodín.
- (2) Výdavky spojené s poskytnutím ochranných nápojov a stravovania uhrádza právnická osoba alebo fyzická osoba-podnikateľ, v ktorej záujme sa pomoc poskytuje. Ak sa takáto pomoc poskytuje v záujme fyzickej osoby, výdavky s tým spojené sa uplatňujú na okresnom riaditeľstve, ak o poskytnutie pomoci požiadalo, pričom ich uhrádza krajské riaditeľstvo, v ktorého územnom obvode požiar vznikol; ak o poskytnutie pomoci požiadala obec, uhrádza výdavky s tým spojené obec.
- (3) Podrobnosti o poskytovaní ochranných nápojov a stravovania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 50

Ocenenie mimoriadnej odvahy

- (1) Na ocenenie mimoriadnej odvahy a obetavosti zamestnancov a členov hasičských jednotiek a fyzických osôb pri záchrane života a majetku môže minister vnútra Slovenskej republiky udeliť vyznamenanie, vecný dar alebo peňažný dar.
- (2) Zásady poskytovania vecných darov a peňažných darov ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

ŠIESTA ČASŤ

NÁHRADA ŠKODY

§ 51

Odškodňovanie úrazov

- (1) Štát uhradí fyzickej osobe škodu na zdraví, ktorá jej vznikla pri činnosti v hasičskej jednotke alebo v kontrolnej skupine obce alebo jej vznikla v súvislosti s pomocou, ktorú poskytovala pri zdolávaní požiaru alebo pri odstraňovaní jeho následkov, alebo pri cvičení hasičskej jednotky (ďalej len „poškodený“), a to podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov,¹⁸⁾ ak poškodenému nevznikol nárok na náhradu tejto škody už z pracovnoprávného vzťahu.
- (2) Náhradu škody podľa odseku 1 poskytuje v zastúpení štátu krajské riaditeľstvo, v ktorého územnom obvode došlo ku škode na zdraví poškodeného.
- (3) Odseky 1 a 2 sa nevzťahujú na príslušníka.

§ 52

Jednorazové mimoriadne odškodnenie

- (1) Jednorazové mimoriadne odškodnenie zamestnancom a členom hasičskej jednotky, ako aj ďalším zamestnancom právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa alebo pozostalým po nich poskytuje zriaďovateľ, ak ku škode na zdraví došlo v súvislosti s činnosťou hasičských jednotiek v objektoch zriaďovateľa alebo v zmluvne ochraňovaných objektoch. V ostatných prípadoch poskytuje jednorazové mimoriadne odškodnenie ministerstvo.
- (2) Nárok na odškodnenie sa premlčuje po uplynutí troch rokov odo dňa vzniku škody.
- (3) Vláda Slovenskej republiky ustanoví nariadením, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu prislúcha poškodenému alebo pozostalým po poškodenom, okrem nárokov podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov, aj jednorazové mimoriadne odškodnenie a kedy možno takéto odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na poškodeného odkázané výživou; v tomto nariadení sa upraví tiež jednorazové mimoriadne odškodnenie príslušníkov, zamestnancov a členov hasičskej jednotky a pozostalým po nich.
- (4) Odseky 1 až 3 sa nevzťahujú na príslušníka.

Náhrada škody

§ 53

- (1) Fyzická osoba má nárok na náhradu škody, ktorá jej vznikla pri poskytovaní pomoci pri zdolávaní požiaru alebo pri cvičení hasičskej jednotky. Fyzická osoba uplatňuje právo na náhradu škody na okresnom riaditeľstve, pričom ju uhrádza krajské riaditeľstvo. Ak pomoc poskytl fyzická osoba v záujme právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa, má krajské riaditeľstvo právo voči tejto právnickej osobe alebo fyzickej osobe na náhradu toho, čo fyzickej osobe poskytlo.
- (2) V osobitne odôvodnených prípadoch možno priznať náhradu výdavkov spojených s obstaraním novej veci za vec poškodenú.

§ 54

Ak vznikla právnickej osobe alebo fyzickej osobe-podnikateľovi škoda v súvislosti s pomocou poskytnutou v záujme inej právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa, má právo uplatniť náhradu škody u právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa, v ktorej záujme sa pomoc poskytuje.

§ 55

- (1) Právnickej osobe, fyzickej osobe-podnikateľovi alebo fyzickej osobe sa nahrádza tiež škoda, ktorá jej vznikla v dôsledku opatrení nevyhnutných na zdoňovanie požiaru, zamedzenie jeho šírenia alebo záchranných prác vykonaných na príkaz veliteľa zásahu alebo veliteľa hasičskej jednotky, alebo pri cvičení hasičskej jednotky. Hasičské jednotky nezodpovedajú za škodu, ktorá vznikla primeraným použitím hasiacich látok v súvislosti so zdolávaním požiaru.
- (2) Náhrada škody podľa odseku 1 sa neposkytuje právnickej osobe, fyzickej osobe-podnikateľovi a ani fyzickej osobe, ktorej objekty boli zasiahnuté požiarom.

(3) Právo na náhradu škody podľa odseku 1 sa uplatňuje u právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa, v ktorej záujme sa zásah vykonal; táto právnická osoba alebo fyzická osoba-podnikateľ aj náhradu škody poskytuje. Ak sa zásah vykonal v záujme fyzickej osoby, uplatňuje sa právo na náhradu škody na okresnom riaditeľstve, ak toto zásah vykonalo, pričom ho uhrádza krajské riaditeľstvo, v ktorého územnom obvode požiar vznikol. Ak zásah v záujme fyzickej osoby vykonala obec, uplatňuje sa toto právo u obce, ktorá aj náhradu škody poskytuje.

(4) Lehoty na uplatnenie náhrady škody podľa § 53 až 55 upravuje osobitný predpis.¹⁹⁾

§ 56

Náhrada výdavkov

(1) Ak sú s poskytnutím pomoci spojené výdavky, patrí tomu, kto pomoc poskytol, náhrada týchto výdavkov.

(2) Právo na náhradu výdavkov môže oprávnený uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď ich zistil, najneskôr do dvoch rokov od ich vzniku; inak toto právo zanikne.

(3) Právo na náhradu výdavkov sa uplatňuje u právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa, v ktorej záujme sa pomoc poskytla; táto právnická osoba alebo fyzická osoba-podnikateľ aj náhradu výdavkov poskytuje. Ak sa pomoc poskytla v záujme fyzickej osoby, uplatňuje sa právo na náhradu výdavkov na okresnom riaditeľstve, ak o poskytnutie pomoci požiadalo, pričom ho uhrádza krajské riaditeľstvo, v ktorého územnom obvode požiar vznikol. Ak o poskytnutie pomoci požiadala obec, uplatňuje sa toto právo u obce, ktorá aj náhradu výdavkov poskytuje.

(4) Ustanoveniami odsekov 1 až 3 nie je dotknuté právo na náhradu škody podľa osobitných predpisov.²⁰⁾

SIEDMA ČASŤ

DOBROVOĽNÁ POŽIARNÁ OCHRANA A INÉ OBČIANSKE ZDRUŽENIA NA ÚSEKU OCHRANY PRED POŽIARMÍ

§ 57

Na plnenie úloh na úseku ochrany pred požiarimi sa fyzické osoby môžu združovať v Dobrovoľnej požiarnej ochrane a v iných občianskych združeniach. Úlohou týchto združení je pomáhať štátnym orgánom, obciam, právnickým osobám a fyzickým osobám-podnikateľom pri plnení ich úloh na úseku ochrany pred požiarimi podľa tohto zákona.

§ 58

(1) Ministerstvo a iné ústredné orgány spolupracujú s Dobrovoľnou požiarňou ochranou najmä pri

- a) spracúvaní návrhov predpisov o ochrane pred požiarimi, ktoré súvisia s činnosťou dobrovoľných hasičských zborov obce, preventívárov požiarnej ochrany obcí a kontrolných skupín obcí,
- b) určovaní zamerania, zabezpečovaní a vykonávaní preventívno-výchovnej, propagačnej a edičnej činnosti,
- c) zabezpečovaní odbornej prípravy veliteľov dobrovoľných hasičských zborov obce,
- d) zabezpečovaní výchovy detí a mládeže v oblasti ochrany pred požiarimi.

(2) Obec spolupracuje s Dobrovoľnou požiarňou ochranou najmä pri

- a) zabezpečovaní odbornej prípravy strojníkov a členov dobrovoľného hasičského zboru obce a členov kontrolných skupín obce,
- b) zriaďovaní a zabezpečovaní činnosti dobrovoľných hasičských zborov obce a pri údržbe ich materiálno-technického vybavenia,
- c) vypracúvaní požiarneho poriadku obce a dokumentácie o činnosti dobrovoľného hasičského zboru obce,
- d) rozvíjaní fyzickej zdatnosti členov dobrovoľných hasičských zborov obce prostredníctvom taktických cvičení a previerok fyzickej zdatnosti a odbornej pripravenosti,
- e) zabezpečovaní materiálno-technického vybavenia dobrovoľných hasičských zborov obce,
- f) výbere odborne spôsobilých osôb do funkcie veliteľa dobrovoľných hasičských zborov obce a preventívárov požiarnej ochrany obce,
- g) plnení úloh na úseku civilnej ochrany obyvateľstva.

ÔSMA ČASŤ

SANKCIE

Pokuty právnickej osobe a fyzickej osobe-podnikateľovi

§ 59

(1) Krajské riaditeľstvo alebo okresné riaditeľstvo môže uložiť pokutu do 8 298 eur právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorá poruší povinnosť ustanovenú v tomto zákone tým, že

- a) nevykonáva pravidelnú preventívnu protipožiarňu prehliadku,
- b) nezabezpečí podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonávanie opatrenia na zabezpečenie ochrany pred požiarimi v mimopracovnom čase,
- c) nezriadi a nevybaví potrebný počet ohlasovní požiarov,
- d) neoznami bez zbytočného odkladu príslušnému okresnému riaditeľstvu každý požiar, ktorý vznikol v objektoch, priestoroch a na veciach v jej vlastníctve, správe alebo užívaní,
- e) neobstaráva a neinštaluje v objektoch, zariadeniach a v priestoroch so zreteľom na nebezpečenstvo vzniku požiaru požiarne zariadenia, hasiace látky, hasičskú techniku, vecné prostriedky ochrany pred požiarimi, neprevádzkuje ich v akcieschopnom stave, nezabezpečuje vykonávanie ich kontroly a údržby osobou s odbornou spôsobilosťou, ak tak ustanovuje tento zákon,

nevedie a neuchováva o ich prevádzkovaní dokumentáciu,

f) nezabezpečí, aby pri uskutočňovaní stavieb a ich užívaní alebo zmene ich užívania boli splnené požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť, alebo nezabezpečí, aby pri užívaní stavieb a zmene ich užívania nedošlo k zníženiu protipožiarnej bezpečnosti stavieb alebo ich častí, bezpečnosti osôb alebo k sťaženiu zásahu hasičských jednotiek,

g) nezriadi protipožiarne hliadky a nezabezpečí odbornú prípravu ich členov podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie,

h) nezabezpečuje školenie zamestnancov o ochrane pred požiarimi a overovanie ich vedomostí,

i) neurčí požiarotechnické charakteristiky výrobkov a zásady ich bezpečného používania a skladovania,

j) neurčí miesta so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo ich neoznačí príkazmi, zákazmi a pokynmi podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie,

k) nedodrží zásady inštalácie a prevádzkovania palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov a zariadení ústredného vykurovania podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie,

l) nevypracuje a nevedie ustanovenú dokumentáciu o ochrane pred požiarimi alebo ju neudržiava v súlade so skutočným stavom,

m) používa požiarne zariadenia, hasiace látky, hasičskú techniku a vecné prostriedky ochrany pred požiarimi, na ktoré nebol vydaný certifikát, ak sa certifikát podľa osobitných predpisov^{2a)} vyžaduje,

n) nezabezpečí plnenie úloh na úseku ochrany pred požiarimi osobami, ktoré majú požadovanú odbornú spôsobilosť alebo osobitné oprávnenie,

o) neumožní umiestnenie signalizačného alebo poplachového zariadenia slúžiaceho na účely ochrany pred požiarimi za primeranú náhradu,

p) neumožní alebo sťaží výkon štátneho požiarneho dozoru,

q) neposkytne potrebné doklady, súčinnosť a pomoc pri zisťovaní príčin vzniku požiarov,

r) nezabezpečí v objektoch a priestoroch v jej vlastníctve, správe alebo užívaní pravidelné čistenie a kontrolu komínov alebo nezabezpečí osobou s odbornou spôsobilosťou⁵⁾ odborné preskúšanie komínov pred pripojením spotrebiča na komín, pred zmenou lokálneho spotrebiča palív na ústredný alebo etážový zdroj tepla, alebo pred zmenou druhu paliva,

s) nezabezpečí v súvislosti s vlastníctvom lesov, so správou lesov alebo s hospodárením v lesoch plnenie opatrení na predchádzanie vzniku požiarov lesa podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie.

(2) Krajské riaditeľstvo alebo okresné riaditeľstvo môže uložiť pokutu do 16 596 eur právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorá poruší povinnosť ustanovenú v tomto zákone tým, že

a) nezabezpečí vykonávanie pravidelnej kontroly stavu požiarnych zariadení, technických a technologických zariadení, hasičskej techniky a vecných prostriedkov ochrany pred požiarimi,

b) nezabezpečí vykonávanie opatrení podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru alebo pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb,

c) nezriadi hasičskú jednotku, ak tak rozhodlo krajské riaditeľstvo, nezabezpečí jej pripravenosť a akcieschopnosť, zruší hasičskú jednotku alebo zníži jej početný stav bez súhlasu krajského riaditeľstva,

d) neoznačí a neudržiava trvale voľné únikové východy, únikové a zásahové cesty, nástupné plochy a prístup k nim, prístup k uzáverom rozvodných zariadení elektrickej energie, plynu a vody a k požiarnym zariadeniam,

e) nesplní rozhodnutie o vylúčení vecí z používania alebo o zastavení prevádzky,

f) nedodrží zásady skladovania, ukladania a manipulácie s horľavými látkami podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonávanie,

g) neposkytne na výzvu veliteľa zásahu potrebnú vecnú pomoc alebo neumožní vstup na nehnuteľnosti v súvislosti so zdolávaním požiaru, zamedzením jeho šírenia alebo s vykonávaním záchranných prác,

h) nesplní povinnosti vyplývajúce pre ňu z opatrení uložených orgánom vykonávajúcim štátny požiarny dozor alebo obcou,

i) vykonáva činnosti, na ktorých výkon nemá oprávnenie, ktoré sa z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti vyžaduje na ich vykonávanie,

j) vypaľuje porasty bylín, kríkov a stromov alebo zakladá oheň v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu,

k) nezabezpečí v súvislosti s vlastníctvom lesov, so správou lesov alebo hospodárením v lesoch plnenie opatrení na účinné zdolávanie požiarov lesa podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie.

(3) Krajské riaditeľstvo môže uložiť pokutu do 16 596 eur právnickej osobe a fyzickej osobe-podnikateľovi, ktorá poruší povinnosť ustanovenú v tomto zákone tým, že

a) nezabezpečí pripravenosť a akcieschopnosť závodného hasičského útvaru a jeho materiálo-technické vybavenie,

b) zruší závodný hasičský útvar, zníži jeho početný stav alebo jeho materiálo-technické vybavenie bez predchádzajúceho písomného rozhodnutia krajského riaditeľstva,

c) nesplní povinnosti vyplývajúce pre ňu z opatrení uložených krajským riaditeľstvom.

(4) Ministerstvo môže uložiť pokutu do 16 596 eur právnickej osobe a fyzickej osobe-podnikateľovi, ktorá poruší povinnosť ustanovenú v tomto zákone, že

a) koná pri posudzovaných výrobkoch vykazujúcich závažné nedostatky z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti v rozpore s

rozhodnutím, ktorým jej bola zakázaná ich výroba, uvádzanie do obehu a dovoz alebo ktorým jej bolo uložené vykonanie iných opatrení,

b) vykonáva odbornú prípravu bez oprávnenia,

c) zabuduje do stavby požiarotechnické zariadenie, ktorého je zhotoviteľom, bez jeho predchádzajúcej registrácie,

d) si neplní povinnosti podľa § 11d ods. 3.

(5) Právnickej osobe a fyzickej osobe-podnikateľovi, ktorá opätovne porušila povinnosť, za ktorú jej bola v predchádzajúcich troch rokoch uložená pokuta, môže okresné riaditeľstvo, krajské riaditeľstvo alebo ministerstvo uložiť ďalšiu pokutu až do dvojnásobku pokuty uloženej podľa odsekov 1 až 4.

(6) Pri určovaní pokuty sa prihliada najmä na závažnosť a čas trvania protiprávneho konania a na rozsah spôsobenej škody.

(7) Uložením pokuty podľa odsekov 1 až 4 zostáva nedotknutá zodpovednosť právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa za spôsobenú škodu a postih jej zamestnancov podľa osobitných predpisov.²²⁾

§ 60

Pokutu podľa § 59 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa o porušení povinnosti dozvedel orgán vykonávajúci štátny požiarly dozor, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

Priestupky

§ 61

(1) Okresné riaditeľstvo môže za priestupok na úseku ochrany pred požiarly uložiť

a) pokarhanie,

b) pokutu podľa odsekov 2 až 4.

(2) Pokarhanie alebo pokutu do 99 eur možno uložiť fyzickej osobe, ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarly tým, že

a) nedodržiava vyznačené zákazy alebo príkazy týkajúce sa ochrany pred požiarly alebo neobstaráva, neinštaluje alebo neudržiava v akcieschopnom stave požiarne zariadenia, hasiace látky alebo iné vecné prostriedky ochrany pred požiarly, alebo nezabezpečí vykonanie ich kontroly,

b) neumožní alebo sťaží vykonanie preventívnej protipožiarnej kontroly alebo iných opatrení na úseku ochrany pred požiarly,

c) neoznámi bez zbytočného odkladu príslušnému okresnému riaditeľstvu požiar, ktorý vznikol v objekte v jej vlastníctve alebo užívaní,

d) neumožní umiestnenie signalizačného alebo poplachového zariadenia slúžiaceho na účely ochrany pred požiarly za primeranú náhradu,

e) neumožní orgánom štátneho požiarneho dozoru vykonanie potrebných úkonov pri zisťovaní príčin vzniku požiarov,

f) poruší zásady bezpečnej prevádzky tepelných, elektrických, plynových a iných spotrebičov,

g) nezabezpečí kontrolu, čistenie a odborné preskúšanie komínov.

(3) Pokarhanie alebo pokutu do 165 eur možno uložiť fyzickej osobe, ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarly tým, že

a) nevykoná v určenej lehote opatrenia uložené obcou podľa § 23 písm. b),

b) poškodí, odstráni, zneužije alebo inak zníži účinnosť požiarlych zariadení, sťažuje k nim prístup, bezdôvodne privolá hasičskú jednotku, bezdôvodne vyvolá požiarly poplach alebo zneužije linku tiesňového volania,

c) neposkytne osobnú pomoc alebo vecnú pomoc v súvislosti so zdolávaním požiarly, hoci je na to povinná na základe výzvy veliteľa zásahu podľa § 46 písm. d) alebo § 47,

d) nedodrží predpisy o skladovaní, ukladaní a manipulácii s horľavými látkami a horenie podporujúcimi látkami alebo znemožní prístup k rozvodným zariadeniam elektrickej energie, plynu a vody,

e) nezabezpečí riešenie a dodržiavanie požiadaviek na protipožiarne bezpečnosť stavieb pri uskutočňovaní stavieb, pri ich užívaní alebo pri zmene užívania stavieb.

(4) Pokarhanie alebo pokutu do 331 eur možno uložiť fyzickej osobe, ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarly tým, že

a) poruší príkazy alebo zákazy týkajúce sa manipulácie s otvoreným ohňom na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiarly alebo poruší zákaz fajčenia, alebo svojím konaním spôsobí vznik požiarly,

b) neumožní hasičskej jednotke vstup na nehnuteľnosť pri zdolávaní požiarly alebo inak sťaží vykonanie opatrení nevyhnutných na zdolanie požiarly alebo pri záchranných prácach,

c) poruší rozhodnutie o vylúčení veci z používania,

d) vykonáva činnosti, na ktorých výkon nemá osobitné oprávnenie alebo odbornú spôsobilosť, ktoré sa vyžadujú na výkon takýchto činností,

e) nedodrží zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiarly alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarly,

f) vypaľuje porasty bylín, kríkov a stromov alebo zakladá oheň v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu,

g) nezabezpečí plnenie opatrení v súvislosti s ochranou lesov pred požiarly, ktoré sú v jej vlastníctve, správe alebo v užívaní.

§ 62

Blokové konanie

- (1) Okresné riaditeľstvo je oprávnené ukladať a vyberať pokuty v blokovom konaní za priestupky na úseku ochrany pred požiarmi.²³⁾
- (2) V blokovom konaní možno za priestupky na úseku ochrany pred požiarmi uložiť pokutu do 100 eur.

§ 63

Ak sa v tomto zákone neustanovuje inak, platia o priestupkoch a ich prejednávaní všeobecné predpisy o priestupkoch.²³⁾

Vylúčenie vecí z používania a zastavenie prevádzky

§ 64

- (1) Ak vec alebo prevádzka vyvolávajú bezprostredné nebezpečenstvo vzniku požiaru a na odstránenie tohto nebezpečenstva nestačia iné opatrenia, orgán vykonávajúci štátny požiarly dozor rozhodne
 - a) o vylúčení vecí z používania,
 - b) o zastavení prevádzky v objektoch, ktoré toto nebezpečenstvo vyvolávajú.
- (2) O zastavení prevádzky sa môže rozhodnúť aj vtedy, ak by bola v prípade vzniku požiaru znemožnená záchrana osôb alebo majetku.
- (3) Ak to vyžaduje naliehavosť situácie, možno rozhodnutie podľa odsekov 1 a 2 oznámiť ústne a uviesť ho do zápisnice; písomné vyhotovenie tohto rozhodnutia je potrebné doručiť bez zbytočného odkladu.
- (4) Proti rozhodnutiu o opatreniach uvedených v odsekoch 1 a 2 možno podať odvolanie do troch dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. Odvolanie nemá odkladný účinok; odvolací orgán o ňom rozhodne bez zbytočného odkladu.

§ 65

Používať vec, ktorá bola vylúčená z používania podľa § 64 ods. 1 písm. a), alebo obnoviť prevádzku podľa § 64 ods. 1 písm. b) možno až po odstránení nedostatkov vyvolávajúcich bezprostredné nebezpečenstvo vzniku požiaru a len s písomným súhlasom orgánu, ktorý vylúčil vec z používania alebo rozhodol o zastavení prevádzky.

DEVIATA ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 66

- (1) Pôsobnosť ministerstva, krajského riaditeľstva a okresného riaditeľstva pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru, ako aj pôsobnosť obce pri vykonávaní preventívnych protipožiarlych kontrol sa nevzťahuje na
 - a) vojenské objekty, objekty a stavby pre bezpečnosť štátu,^{13a)} objekty Zboru väzenskej a justičnej stráže a objekty finančnej správy,^{13ab)} v týchto objektoch sa zabezpečujú a vykonávajú uvedené úlohy podľa osobitných predpisov,¹⁴⁾
 - b) banské diela, zariadenia, pracoviská a činnosti pod zemou podliehajúce dozoru orgánov štátnej banskej správy,²⁵⁾
 - c) dráhové vozidlá, vnútrozemské plavidlá, námorné lode a civilné lietadlá; v týchto dopravných prostriedkoch sa zabezpečujú a vykonávajú uvedené úlohy podľa osobitných predpisov,²⁶⁾
 - d) objekty zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí.
- (2) Pôsobnosť ministerstva, krajského riaditeľstva a okresného riaditeľstva pri zisťovaní príčin vzniku požiarov sa nevzťahuje na prípady uvedené v odseku 1 s výnimkou dráhových vozidiel a vnútrozemských plavidiel.
- (3) Vykonávanie požiarneho dozoru v objektoch uvedených v odseku 1 písm. a) a d) ustanoví po dohode s ministerstvom príslušný ústredný orgán, a ak ide o objekty finančnej správy, Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, v osobitnom predpise.

§ 67

- (1) Na železničnú, vodnú a leteckú dopravu sa ustanovenia tohto zákona vzťahujú primerane, ak medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná, neustanovujú inak.
- (2) Povinnosti právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov ustanovené v tomto zákone sa nevzťahujú na objekty zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí; spôsob zabezpečenia ochrany pred požiarmi v týchto objektoch ustanoví Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky po prerokovaní s ministerstvom.

§ 68

Na výsady a imunity priznávané podľa medzinárodného práva alebo medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, sa ustanovenia tohto zákona nevzťahujú.

§ 69

- (1) Členovia kontrolných skupín obce pri vykonávaní preventívnych protipožiarlych kontrol sú oprávnení vstupovať do objektov, zariadení, vykonávať potrebné zisťovania a úkony, nazerať do príslušnej dokumentácie, požadovať potrebné údaje a vysvetlenia a potrebnú súčinnosť od vedúcich a ostatných zamestnancov právnickej osoby a fyzickej osoby-podnikateľa a fyzických osôb.
- (2) Oprávnenie podľa odseku 1 sa preukazuje písomným poverením, ktoré vydá obec a platí len spolu s občianskym preukazom.

§ 70

Povinnosť mlčanlivosti

(1) Osoby poverené plnením úloh na úseku ochrany pred požiarmi sú povinné zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré vo všeobecnom záujme alebo v záujme zúčastnených osôb majú zostať utajené pred nepovolanými osobami. Povinnosť mlčanlivosti trvá aj po splnení úlohy alebo po skončení pracovného pomeru tri roky.

(2) O oslobodení od mlčanlivosti a jeho rozsahu rozhoduje

- a) prezident Prezídia Hasičského a záchranného zboru, ak ide o príslušníkov zaradených na Prezídium Hasičského a záchranného zboru a riaditeľa krajského riaditeľstva,
- b) riaditeľ krajského riaditeľstva, ak ide o podriadených príslušníkov,
- c) štatutárny orgán právnickej osoby alebo zodpovedný zástupca fyzickej osoby-podnikateľ, ak ide o osoby poverené právnickou osobou alebo fyzickou osobou-podnikateľom plnením úloh na úseku ochrany pred požiarmi,
- d) starosta obce, ak ide o osoby poverené obcou plnením úloh na úseku ochrany pred požiarmi.

§ 71

Živelné pohromy a iné mimoriadne udalosti

Ak osobitné predpisy²⁷⁾ neustanovujú inak, ustanovenia tohto zákona o poskytovaní osobnej pomoci a vecnej pomoci, o hasičských jednotkách, právach a povinnostiach príslušníkov, zamestnancov a členov hasičských jednotiek pri riadení zásahu, náhrade škody a výdavkov a ustanovenia o ocenení mimoriadnej odvahy sa primerane vzťahujú aj na vykonávanie a riadenie záchranných prác pri nežiaducich udalostiach.

§ 72

Materiálno-technické vybavenie hasičských jednotiek, ktoré slúži bezprostredne na ochranu života a zdravia zamestnancov a na ochranu majetku zriaďovateľa hasičskej jednotky, nemožno postihnúť exekúciou.²⁸⁾

§ 72a

(1) Úlohy dobrovoľného hasičského zboru obce podľa tohto zákona plní v obciach, ktoré sú mestami, dobrovoľný hasičský zbor mesta.

(2) Ak sa v doterajších predpisoch používa pojem „obecný hasičský zbor“ vo všetkých tvaroch, rozumie sa tým „dobrovoľný hasičský zbor obce“ v príslušnom tvare podľa tohto zákona.

§ 72b

Spracúvanie osobných údajov a iných údajov na účely tohto zákona

(1) Na účely overovania odbornej spôsobilosti podľa § 11 a 40 ministerstvo, krajské riaditeľstvo a okresné riaditeľstvo sú oprávnené spracúvať tieto osobné údaje:

- a) meno, priezvisko a titul,
- b) dátum a miesto narodenia,
- c) adresa trvalého pobytu,
- d) číslo občianskeho preukazu alebo iného identifikačného dokladu,
- e) najvyšší stupeň ukončeného vzdelania a názov školy.

(2) Na účely uznávania odbornej kvalifikácie podľa § 11a a 11b je ministerstvo oprávnené spracúvať tieto osobné údaje a iné údaje:

- a) meno, priezvisko a titul,
- b) dátum a miesto narodenia,
- c) adresa trvalého pobytu,
- d) číslo identifikačného dokladu,
- e) najvyšší stupeň vzdelania a odbornej kvalifikácie,
- f) o odbornej praxi.

(3) Na účely vydania oprávnenia podľa § 11c je ministerstvo oprávnené spracúvať tieto osobné údaje a iné údaje:

- a) názov, sídlo, právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa a identifikačné číslo,
- b) meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá má vydané osobitné oprávnenie,
- c) dátum a miesto narodenia fyzickej osoby, ktorá má vydané osobitné oprávnenie,
- d) adresa trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorá má vydané osobitné oprávnenie.

(4) Na účely registrácie požiarotechnického zariadenia a vedenia evidencie registrovaných požiarotechnických zariadení a ich zhotoviteľov podľa § 11d je ministerstvo oprávnené spracúvať tieto osobné údaje a iné údaje:

- a) názov, sídlo a identifikačné číslo zhotoviteľa požiarotechnického zariadenia,
- b) meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá má vydané osobitné oprávnenie,
- c) dátum a miesto narodenia fyzickej osoby, ktorá má vydané osobitné oprávnenie,
- d) adresa trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorá má vydané osobitné oprávnenie.

(5) Na účely vydania oprávnenia na vykonávanie odbornej prípravy a vedenie evidencie podľa § 12 je ministerstvo oprávnené spracúvať tieto osobné údaje a iné údaje:

- a) názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa,

- b) meno, priezvisko a titul štatutárneho orgánu právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa,
- c) adresa trvalého pobytu štatutárneho orgánu právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa,
- d) meno, priezvisko a titul odborného garanta a lektora,
- e) dátum a miesto narodenia odborného garanta a lektora,
- f) o odbornej spôsobilosti odborného garanta a lektora,
- g) o odbornej praxi odborného garanta a lektora.

(6) Na ochranu osobných údajov sa vzťahuje osobitný predpis.^{28a)}

§ 73

Vzťah zákona k všeobecným predpisom o správnom konaní

Na registráciu požiarotechnického zariadenia podľa § 11d a rozhodovanie podľa § 25 ods. 1 písm. b) a c) § 44 ods. 2, § 45 ods. 1, § 46 písm. d) a § 47 tohto zákona sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.²⁹⁾

Prechodné ustanovenia

§ 74

- (1) Závodný požiarly útvar, ktorý bol ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona zriadený právnickou osobou alebo fyzickou osobou-podnikateľom, sa považuje za závodný hasičský útvar. Hodnosti zamestnancov závodného požiarneho útvaru udelené podľa doterajších predpisov zanikajú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.
- (2) Dobrovoľný závodný požiarly zbor, ktorý bol ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona zriadený právnickou osobou alebo fyzickou osobou-podnikateľom, sa považuje za závodný hasičský zbor podľa tohto zákona.
- (3) Dobrovoľný verejný požiarly zbor, ktorý bol ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona zriadený v obci, sa považuje za dobrovoľný hasičský zbor obce podľa tohto zákona.
- (4) Mestský požiarly zbor hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy zriadený mestským zastupiteľstvom podľa doterajších predpisov sa považuje za Mestský hasičský a záchranný zbor hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy podľa tohto zákona.

§ 75

- (1) Osvedčenia o odbornej spôsobilosti a osobitné oprávnenia vydané podľa doterajších predpisov zostávajú v platnosti na dobu, na ktorú boli vydané.
- (2) Právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ, ktorá vykonáva odbornú prípravu na úseku ochrany pred požiarly na základe oprávnenia vydaného ministerstvom, je povinná požiadať o vydanie nového oprávnenia najneskôr do jedného roka odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona; inak oprávnenie zaniká.

§ 76

Technické predpisy,³⁰⁾ ktoré vydalo ministerstvo podľa § 24 ods. 2 a § 24 ods. 5 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení neskorších predpisov, zostávajú v platnosti.

§ 77

- (1) V konaniach začatých do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa postupuje podľa doterajších predpisov.
- (2) Veci, ktoré odbory požiarnej ochrany krajských úradov a odbory požiarnej ochrany okresných úradov nevybavili do nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vybaví krajské riaditeľstvá a okresné riaditeľstvá.

§ 77a

Prechodné ustanovenie účinné od 1. júla 2009

Vypracovanie dokumentácie o požiarlybezpečnostnej charakteristike užíwanej stavby, ak jej projektová dokumentácia neobsahuje riešenie protipožiarnej bezpečnosti stavby, zabezpečí právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ najneskôr do 31. mája 2010.

§ 77b

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. septembra 2015

- (1) Podmienka uvedená v § 11 ods. 2 sa nevzťahuje na fyzickú osobu, ktorá získala odbornú spôsobilosť špecialistu požiarnej ochrany podľa predpisov účinných do 31. augusta 2015, ak jej odborná spôsobilosť nezanikla podľa § 11 ods. 15 a zároveň sa nepovažuje za osobu s odbornou spôsobilosťou na účel overenia odbornej spôsobilosti podľa § 11 ods. 6.
- (2) Podmienka uvedená v § 11 ods. 3 sa nevzťahuje na fyzickú osobu, ktorá získala odbornú spôsobilosť preventivára požiarnej ochrany obce podľa predpisov účinných do 31. augusta 2015, ak jej odborná spôsobilosť nezanikla podľa § 11 ods. 15.
- (3) Fyzická osoba, ktorá získala do 31. augusta 2011 odbornú spôsobilosť preventivára požiarnej ochrany obce, je povinná absolvovať odbornú prípravu do 31. augusta 2017.
- (4) Osoba s odbornou spôsobilosťou technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany, ktorá spĺňa podmienky podľa § 11 ods. 7 alebo ods. 10, môže počas platnosti osvedčenia o odbornej spôsobilosti požiadať o vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti s neobmedzenou platnosťou, ak od posledného overenia odbornej spôsobilosti absolvovala odbornú prípravu; takáto osoba je povinná po vydaní osvedčenia s neobmedzenou platnosťou absolvovať aktualizáciu odbornú prípravu do piatich rokov od absolvovania poslednej odbornej prípravy.
- (5) Konanie o overení odbornej spôsobilosti na výkon činnosti preventivára požiarnej ochrany obce, technika požiarnej ochrany a

špecialistu požiarnej ochrany začaté pred 1. septembrom 2015 sa ukončí podľa predpisov účinných do 31. augusta 2015.

(6) Osobitné oprávnenia vydané podľa predpisov účinných do 31. augusta 2015 zostávajú v platnosti na dobu, na ktorú boli vydané, najviac však do 31. decembra 2016.

(7) Oprávnenia na vykonávanie odbornej prípravy vydané podľa predpisov účinných do 31. augusta 2015 zostávajú v platnosti na dobu, na ktorú boli vydané, najviac však do 31. decembra 2016.

(8) Konanie o vydaní oprávnenia na vykonávanie odbornej prípravy začaté pred 1. septembrom 2015 sa ukončí podľa predpisov účinných do 31. augusta 2015.

(9) Právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ sú povinní zverejniť zoznam podľa § 11c ods. 2, § 11d ods. 4 a § 77b ods. 11 do 31. decembra 2015.

(10) Výrobca, ktorý zabudoval požiarnotechnické zariadenie do stavby do 31. augusta 2015 a od 1. septembra 2015 poskytuje len servisné služby, je povinný zverejňovať vo svojich informačných materiáloch alebo na svojej webovej stránke zoznam fyzických osôb, ktoré majú vydané osobitné oprávnenie. V zozname uvedie meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá má vydané osobitné oprávnenie, adresu trvalého bydliska, evidenčné číslo osobitného oprávnenia a druh činnosti, na ktorú je osobitné oprávnenie vydané.

Záverečné ustanovenia

§ 78

Zrušujú sa:

1. zákon Slovenskej národnej rady č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 525/1990 Zb., čl. IV zákona Slovenskej národnej rady č. 490/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 48/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 99/1995 Z. z. a čl. VII zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

2. § 3 ods. 1 písm. d) a body 16 až 28 prílohy zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

3. vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 66/1995 Z. z. o stredných školách požiarnej ochrany v znení vyhlášky č. 108/1999 Z. z.,

4. vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 82/1996 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady o požiarnej ochrane v oblasti prevencie v znení vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 86/1997 Z. z.,

5. vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 83/1996 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady o požiarnej ochrane týkajúce sa jednotiek požiarnej ochrany v znení vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 85/1997 Z. z.,

6. vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 175/1996 Z. z., ktorou sa upravujú podrobnosti o hodnotiach, funkčných označeniach a rovnošatách pracovníkov a členov jednotiek požiarnej ochrany.

§ 78a

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 605/2007 Z. z. o vykonávaní kontroly protipožiarnej bezpečnosti elektrického zariadenia v znení vyhlášky č. 152/2009 Z. z.

§ 79

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. apríla 2002.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Poznámky pod čiarou

¹⁾ § 2 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z.

²⁾ Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

^{2a)} Zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 133/2013 Z. z. o stavebných výrobkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{2b)} § 3 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

³⁾ Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.

^{3a)} § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 264/1999 Z. z. v znení zákona č. 436/2001 Z. z.

⁴⁾ Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona.

⁵⁾ Zákon č. 161/1998 Z. z. o Komore kominárov Slovenska a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

^{5a)} Zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.

- 5b) § 2 písm. q) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch.
- 5c) § 2 písm. p) zákona č. 326/2005 Z. z.
- 5d) § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení zákona č. 252/2001 Z. z.
- 6) Zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 6a) Zákon č. 293/2007 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií v znení neskorších predpisov.
- 6b) § 5 ods. 1 písm. b) štvrtého bodu zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov.
- 6c) § 3 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 726/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú vlastnosti elektrickej požiarnej signalizácie, podmienky jej prevádzkovania a zabezpečenia jej pravidelnej kontroly.
- 7) § 136 Zákonníka práce.
- 8) Zákon č. 17/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 8a) § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 264/1999 Z. z.
- 9) Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov.
- 11) Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 12) Napríklad zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 13) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, zákon č. 280/1997 Z. z. o Spoločnej zdravotnej poisťovni v znení neskorších predpisov.
- 13a) § 139b ods. 9 zákona č. 50/1976 Z. z. v znení zákona č. 417/2003 Z. z.
- 13ab) § 2 ods. 2 zákona č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva v znení zákona č. 441/2012 Z. z.
- 14) Napríklad zákon č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov, § 138 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.
- 15) Napríklad Zmluva medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o režime na slovensko-ukrajinských štátnych hraniciach, spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 2/1995 Z. z.), Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Poľskej republiky o cezhraničnej spolupráci (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 44/1995 Z. z.), Zmluva medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou o režime a spolupráci na spoločnej štátnej hranici (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 269/1996 Z. z.), Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Maďarskej republiky o spolupráci a vzájomnej pomoci pri katastrofách (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 315/1997 Z. z.).
- 16) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.
- 17) § 116 Občianskeho zákonníka.
- 18) § 35, § 195 až 209 Zákonníka práce.
- 19) § 106 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 131/1982 Zb.
- 20) Napríklad § 415 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 179 a nasl. Zákonníka práce.
- 22) § 179 a nasl. Zákonníka práce.
- 23) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 25) Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.
- 26) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 580/2003 Z. z. a zákon č. 435/2000 Z. z. o námornej plavbe v znení zákona č. 581/2003 Z. z.
- 27) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.
- 28) § 114 a 115 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 28a) Zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2014 Z. z.
- 29) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
- 30) Napríklad vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 84/1997 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické podmienky a požiadavky požiarnej bezpečnosti pri inštalácii a prevádzkovaní plynových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov a zariadení ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komínov a dymovodov, vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 86/1999 Z. z., ktorou sa ustanovujú zásady požiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov.

